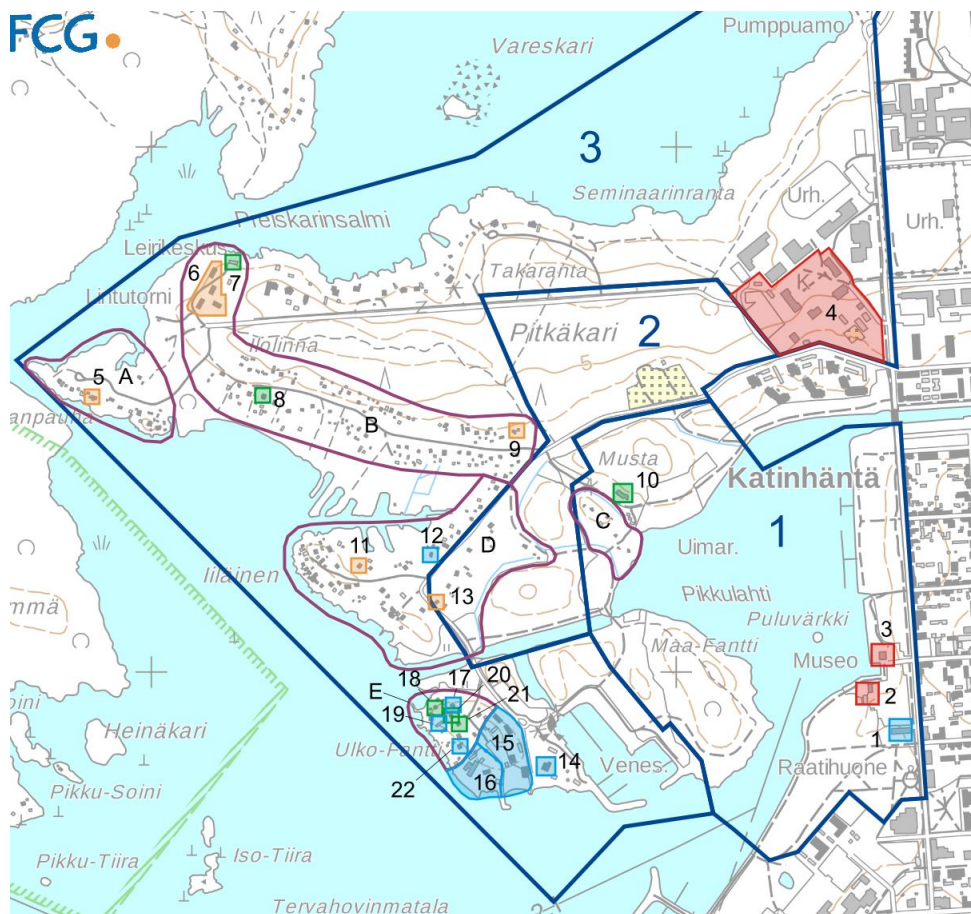

RAAHEN KAUPUNKI

Pitkäkari – Pikkulahti -ympäristöselvitys 2018

Pitkäkari – Pikkulahti, Rakennetun kulttuuriympäristön inventointi

21.12.2018

Sisällysluettelo

1	Johdanto	2
1.1	Käytetyt menetelmät	2
1.2	Arvotus	2
1.3	Lähteet	3
2	Tarkastelualue	4
3	Alue- ja kohdekuvaukset	6
3.1	Indeksikartta	6
3.2	Yksittäiskohteet	7
1.	Paloasema	7
2.	Ruiskuhuone ja Pruutta.....	11
3.	Pakkahuoneen museo.....	14
4.	Raahen seminaari	16
3.3	Maijanpauha	20
5.	Maijanpauha 30	22
3.4	Pitkäkari–Ilollinna	24
6.	Ilolinnan leirikeskus	26
7.	Rantavaja (Ilollinna)	28
8.	Pitkäkari 48	30
9.	Pitkäkari 3	32
3.5	Musta	34
10.	Pikkulahden rantapaviljonki	38
3.6	Iiläinen	40
11.	Iiläisenkuja 9.....	42
12.	Peltomaan huvila	44
13.	Ulko-Fantintie 82	47
3.7	Ulko-fantti	49
14.	Purjehdusseuran maja	52
15.	Rautaruukin työntekijäin ammattiosasto ry:n huvila (AO 200:n maja)	54
16.	Saariahon huvila (Miilukankaan maja) ja Miilukangas ky:n koulutus- ja virkistysrakennus	56
17.	Pyhäniemen huvila	59
18.	Ulko-Fantti 3	61
19.	Jortaman verkko- ja kalamajat.....	63
20.	Jortaman huvila	66
21.	Ulko-Fantti 9	68
22.	Aurion huvila	70
4	Koostettu alue- ja kohdetaulukko ja suositukset.....	72

21.12.2018

1 JOHDANTO

Raahen Pitkäkärin-Pikkulahden rakennetun kulttuuriympäristön selvitys on laadittu Raahen kaupungin toimeksiannosta FCG Suunnittelu ja tekniikka Oy:ssä. Rakennetun kulttuuriympäristön selvityksen ovat laatineet arkkitehdit Janne Tolppanen ja Kai Tolonen. Avustajina ovat toimineet Mari Lampinen (ympäristösuunnittelija), Oona Koivuranta (rakennusarkkitehtiopiskelija) ja Minna Lehtonen-Piippo (asistentti).

Työssä inventoitiin alueen arvokas rakennuskanta. Mahdollisesti arvokkaat kohteet tarkistettiin ja valokuvattiin maastossa. Arvokkaista kohteista kirjoitettiin kohdekuvaudet, joissa kuvaillaan kohteet sanallisesti ja tuodaan niiden arvot esille. Raportissa kuvataan myös kaava-alueella sijaitsevat rakennuskannaltaan yhtenäiset alueet ja niihin liittyvät arvot. Kohteiden ja alueiden sijainnit on esitetty kartalla.

Työn aikana täydennettiin aluetta koskevat kortit Pohjois-Pohjanmaan liiton hallinnoimaan Kioski 2.0 inventointitietokantaan.

1.1 KÄYTETYT MENETELMÄT

Rakennetun kulttuuriympäristön selvityksen lähtöaineistona on käytetty alueen kartoja, ilmakuvia, alueelta otettuja valokuvia sekä aiempien inventointien tietoja ja alueen historiaa koskevaa kirjallisuutta. Alueelle on tehty maastokäynnit 24.5. ja 26.9. Raportin valokuvat on kuvannut Kai Tolonen ja Janne Tolppanen, ellei toisin mainita.

Suunnittelualueen läheisyyteen sijoittuvat valtakunnalliset, maakunnalliset ja paikalliset aikaisemmin arvotetut ja inventoidut rakennetun kulttuuriympäristön kohteet on selvitetty OIVA-paikkatietoaineistosta, Museoviraston RKY-aineistosta ja lähtötietona saaduista aiemmista inventoinneista.

1.2 ARVOTUS

Niistä kohteista, jotka on noteerattu "Pohjois-Pohjanmaan rakennettu kulttuuriympäristö 2015" -inventoinnissa tai sen täydensysoinventoinnissa, on annettu ko. inventointien arvotusperusteet. Rakennusperinnön arvoja on tarkasteltu seuraavan jaottelun kautta:

1. Historialliset todistusarvot (Ht)
2. Rakennushistorialliset arvot (R)
3. Historialliset arvot (H)
4. Maisema- ja ympäristöhistorialliset arvot (M)
5. Säilyneisyysarvot (S)
6. Taiteelliset ja visuaaliset arvot (T)
7. Identiteetti- ja symbolimerkitykset (I)

Lisäksi kohteiden arvot on määritelty sanallisesti FCG:n kesän 2018 inventoinnin perusteella.

21.12.2018

1.3 LÄHTEET

- Pohjois-Pohjanmaan kulttuurihistoriallisesti merkittävät kohteet, Osa 2, PohjoisPohjanmaan seutukaavaliitto, Oulu 1993.
- Pohjois-Pohjanmaan rakennettu kulttuuriympäristö 2015 inventointi ja täydennysinventointi
- Valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt RKY
- Kioski 2.0 Raahen alueen inventoinnit
- Raahen kaupungin arkisto

21.12.2018

2 TARKASTELUALUE

Tarkastelualue sijaitsee Raahen keskustan länsipuolella Pitkäkarin ja Ulkofantin saarilla sekä Pikkulahden ympäristön ranta-alueilla.

Kuva 1. Ortokuva tarkastelualueesta.

Kuva 2. Raahen kaupungin kartta vuodelta 1887.

21.12.2018

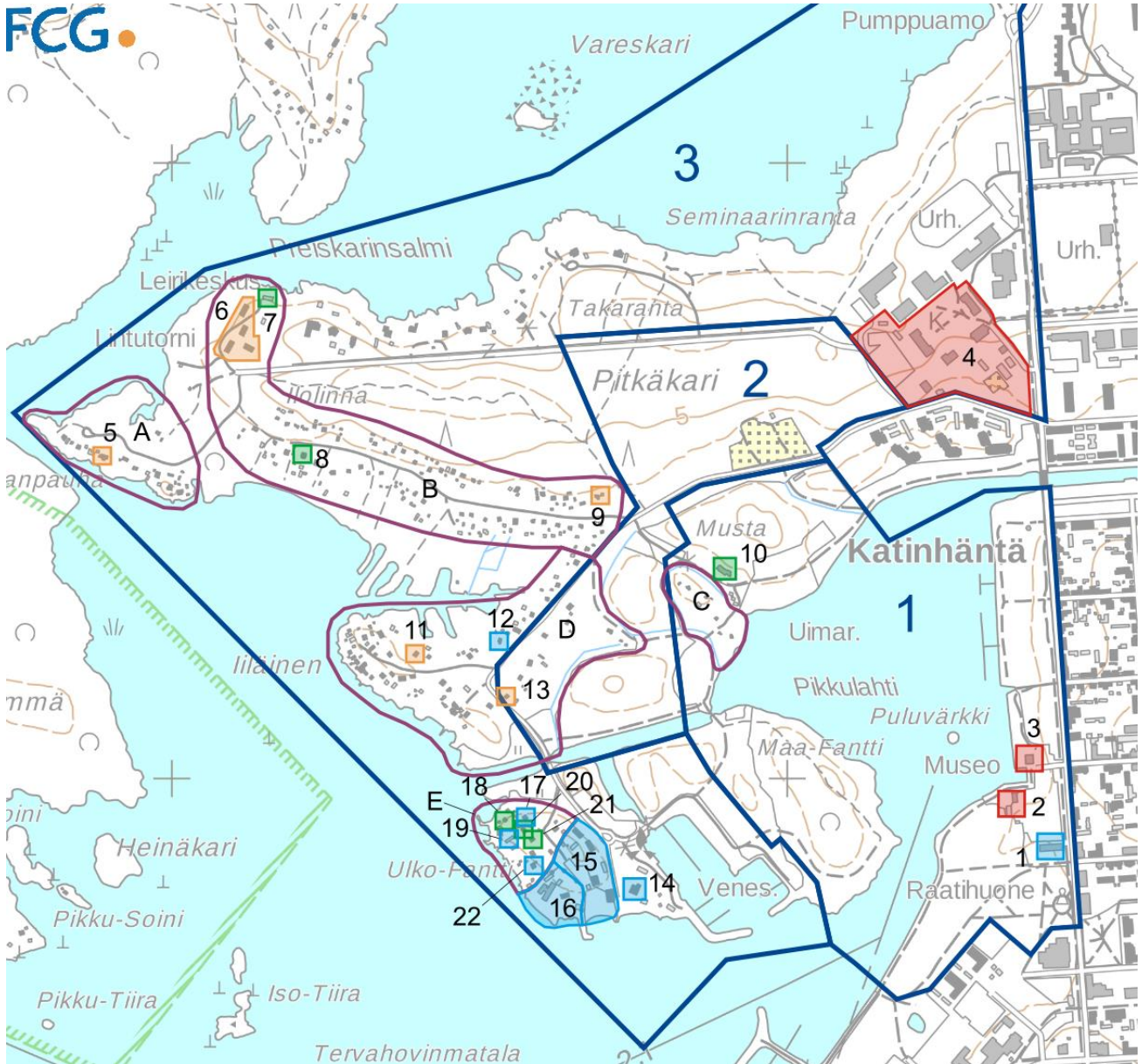

Kuva 3. Raahen kaupungin asemapiirros vuodelta 1911.

21.12.2018

3 ALUE- JA KOHDEKUVAUKSET

3.1 INDEKSIKARTTA

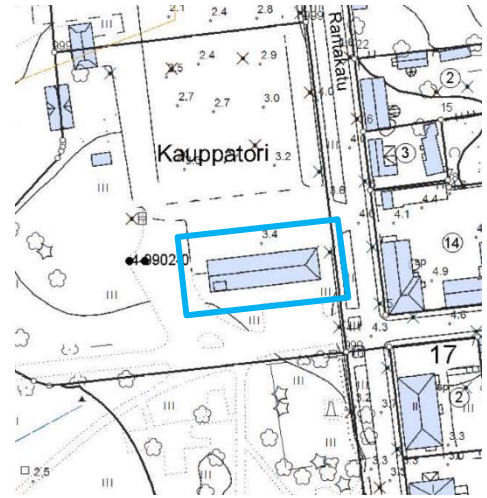
Kuva 4. Indeksikartta. Sinisellä rajauksella on osoitettu tarkastelualueen osa-alueet, jotka ovat 1 Pikkulahti, 2 Kaupunginlahden ranta sekä 3 Pitkäkari, Iiläinen ja Ulko-Fantti. Inventoidut aluekokonaisuudet rajattu violetilla rajauksella. Valtakunnalliset kohteet on osoitettu punaisella kohdemerkinnällä, maakunnalliset kohteet cyanilla, paikalliset kohteet vihreällä ja muut inventoidut kohteet oranssilla. Tarkemmat kohdekartat kunkin kohteen yhteydessä.

21.12.2018

3.2 YKSITTÄISKOHTEET

1. Paloasema

- kylä: 4. kaupunginosa
- kiinteistötunnus: 678-4-9902-0
- sijainti: Raahen rantatori
- tyyppi: tekninen huolto
- ajoitus: 1942
- arvottaminen: maakunnallisesti arvokas
- maastotyövaihe: maastotyöt tehty
- arvottamisvaihe: arviointi valmis

Kuva 5. Raahen vanha paloasema (kuvalähde Raahen kaupunki).

Paloasema sijoittuu tarkastelualueen osa-alueelle 1 Pikkulahti.

Raahen vanha paloasema on rakennettu alun perin vuonna 1942 kuuden ajoneuvon autohalliksi. Se oli jatkosodan aikana puolustusvoimien käytössä. Lopullisen muotonsa paloasema sai vuonna 1948 myönnetyn luvan perusteella toteutetussa laajennuksessa, jossa autovajaan lisättiin länsipäädyn hallintotilat ja letkunkuivaustorni. Rakennuksen päätyyn on tehty myöhemmin laajennus 1970-luvun lopussa. Laajennuksen erottaa alkuperäisestä rakennuksesta erilaisen tiilen ja ikkuna-aukokuksen johdosta. Länsipäädyn ullakkokerros on otettu miehistökäyttöön muutosten yhteydessä.

Rakennus rajaa eteläsvulta Raahen rantatoria. Punatiilisen, pitkänomaisen rakennuksen päässä kohoaa torni. Rakennus on yksikerroksinen. Rakennus on kohtuullisessa kunnossa.

Rakennuksen omistaa Pikkulahden Palvelut, joka pitää rakennusta ohjelmapalvelun tukikohtana.

21.12.2018

Paloaseman lupakuvat 10.9.1948 on allekirjoittanut B. Heng. Kyseessä on luultavasti arkkitehti Bey Heng, jonka äiti Inga Koskimies-Heng oli Raahen seminaarin piirustuksen ja käsityön opettajana 1939–1956. Samaan aikaan myös isä, taiteilija ja konservattori, Leo Heng työskenteli Raahessa.

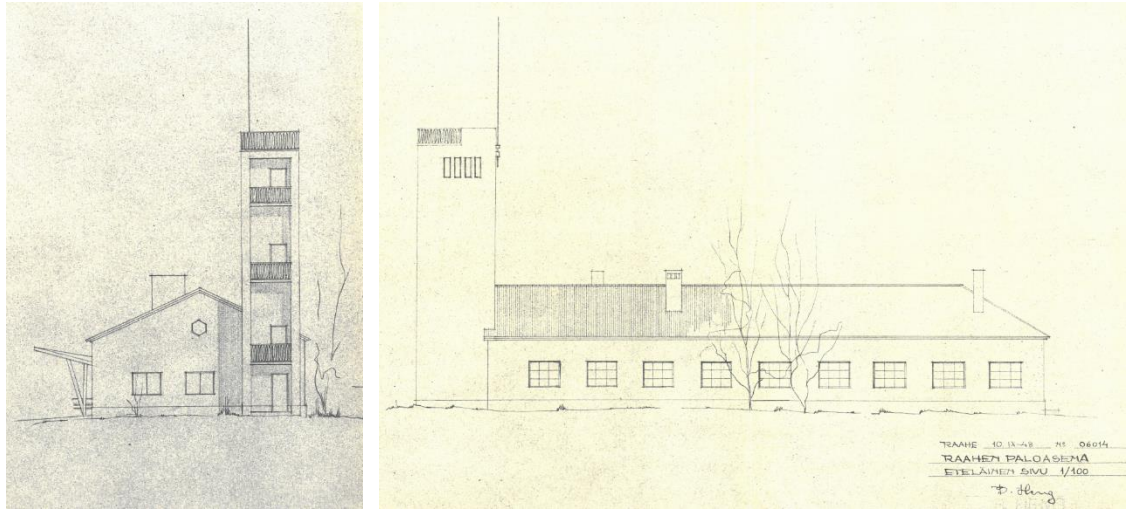

Kuva 6. Vanhan paloaseman tiililadontaa.

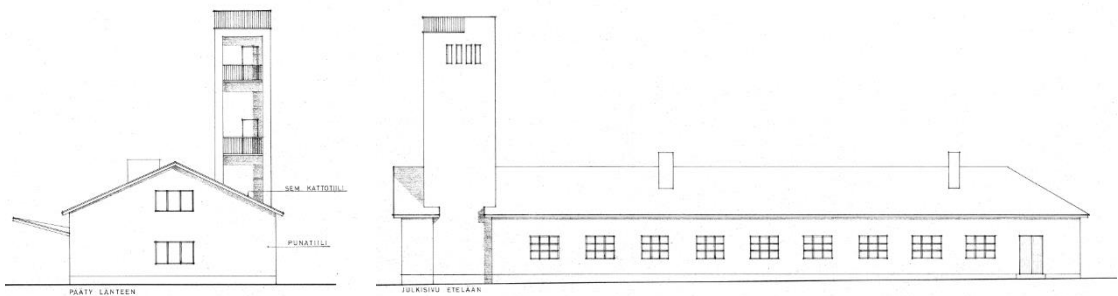

Kuva 7. Vanhan paloaseman torni.

21.12.2018

Kuvat 8 ja 9. Vanhan paloaseman piirustuksia vuodelta 1948 ennen länsipään laajennusta (kuvalähde Raahen kaupunki).

Kuvat 10 ja 11. Vanhan paloaseman piirustuksia länsipään laajennuksesta vuodelta 1978 (kuvalähde Raahen kaupunki).

Arvotus

MRKY2015: R,H

Pitkänmallinen vanha paloasema päätytorneineen edustaa ajalleen tyyppillistä rakennustapaa. Rakenteet, materiaalit ja tyylipiirteet ilmentävät rakentamisen ja käytön historiaa. Rakennuksella on paikallista historiallista arvoa sen kertoessa palolaitoksen toimintahistoriasta Raahessa. Kertovuutta heikentää se, ettei rakennusta enää käytetä alkuperäisessä tarkoituksessaan. Rakennus on säilynyt muutoin hyvin alkuperäisessä tai sitä vastaavassa asussa, mutta tornipäätyn tehty, tyyllillisesti poikkeava laajennusosa laskee rakennuksen alkuperäisyyteen perustuvaa arvoa. Kookkaalla, monumentaalilla rakennuksella, joka sijaitsee näkyvästi keskeisellä paikalla Rantakadun varrella, on myös kaupunkikuvallinen arvo. Se toimii Rantatorin tärkeänä rajaavana elementtinä.

Kaavatilanne

Alueella on voimassa vuonna 1967 hyväksytty asemakaava, jossa rakennus on osoitettu hallinto- ja viristorakennusten korttelialueena.

21.12.2018

Säilymisedellytykset ja suositukset

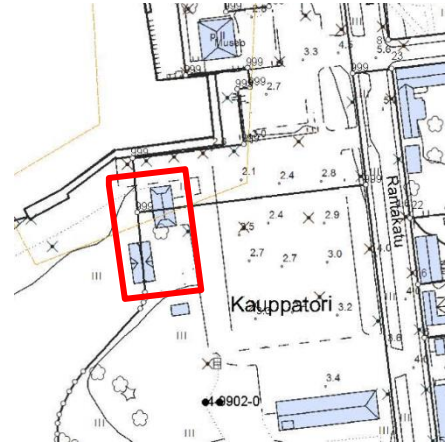
Rakennushistoriallisesti ja historiallisesti arvokas rakennus tai pihapiiri, jonka ominaispiirteet tulee säilyttää. Rakennuksia ei saa purkaa (MRL 41.2 §). Ennen rakennusta tai sen ympäristöä muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä, tulee museoviranomaiselle varata tilaisuus lausunnon antamiseen. Kunnostuksessa tai peruskorjauksen yhteydessä tulee noudattaa entistävää peruskorjaustapaa. Uudis- ja täydennysrakentamisen on sopeuduttava rakennustavaltaan ja sijainniltaan olemassa olevaan rakennuskantaan ja ympäristöön siten, että alueen kulttuurihistoriallisesti merkittävät ominaispiirteet säilyvät.

Kohde tulee huomioida laadittavassa Pikkulahden asemakaavan muutoksessa ja laajennuksessa (Akm 240).

21.12.2018

2. Ruiskuhuone ja Pruutta

- kylä: 4. kaupunginosa
- kiinteistötunnus: 678-4-9902-0
- sijainti: Raahen rantatori, Rantakat 35
- tyyppi: kulttuuri
- ajoitus: 1864 – 1917
- arvottaminen: valtakunnallisesti arvokas
- maastotyövaihe: maastotyöt tehty
- arvottamisvaihe: arviointi valmis

Kuva 12. Ruiskuhuone ja Pruutta.

Kuva 13. Pruutta.

Ruiskuhuone ja Pruutta sijoittuvat tarkastelualueen osa-alueelle 1 Pikkulahti.

21.12.2018

Kuva 14. Ruiskuhuone.

Ruiskuhuone ja Pruutta ovat Jugend-tyylin piirteitä kantavia puurakennuksia museorakennuksen tuntumassa vanhan Rantatorin luoteiskulmauksessa. Vanha ruiskuhuone ja Pruutta ovat hyväkuntoisia. Ruiskuhuone toimii nykyisin kahvilakäytössä. Yläkerrassa on majoitushuoneita. Kaupunki hankki 1906 höyryruiskun ja sitä varten rakennettiin uusi ruiskuhuone rantaan Sovion makasiinien paikalle. Pruutta kuuluu kesäaikaan avoinna olevan ravintola Ruiskuhuoneen anniskelualueeseen. Sen takaseinustalle on rakennettu viime kesänä valokatteinen terassi. Pruutta valmistui aikoinaan torin laidassa olleen yleisen saunan tarpeisiin. Ennen ravintolatoimintaa rakennusta käytettiin museon varastona.

Arvotus

Sisältyy valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön RKY: Raahen Pekkatori ja ruutukaava-alueen puutalokorttelit.

MRKY2015: R,H

Raahen Rantatoria länsipuolelta rajaavat rakennukset ovat kauniisti alkuperäisessä tai sitä vastaavassa asussa säilyneitä, ajalleen tyypillisiä puujugendtaloja. Eläväiset kattomuodot, maanläheinen väritys ja pieniruutuiset ikkunat kertovat jugendin ideologiasta, johon yhdistyy tyypilliseen tapaan suomalaisia kansallisromanttisia piirteitä. Ruiskuhuoneella on paikallista historiallista arvoa sen kertoessa palolaitoksen toimintahistoriasta Raahessa. Kertovuutta heikentää se, ettei rakennusta enää käytetä alkuperäisessä tarkoituksessaan. Rakennukset sijaitsevat näkyvästi keskeisellä paikalla Rantatorilla, ja näin ollen niillä on myös huomattava kaupunkikuvallinen arvo.

Kaavatilanne

Alueella on voimassa vuonna 1967 hyväksytty asemakaava, jossa rakennus on osoitettu yleisten rakennusten korttelialueena.

21.12.2018

Säilymisedellytykset ja suositukset

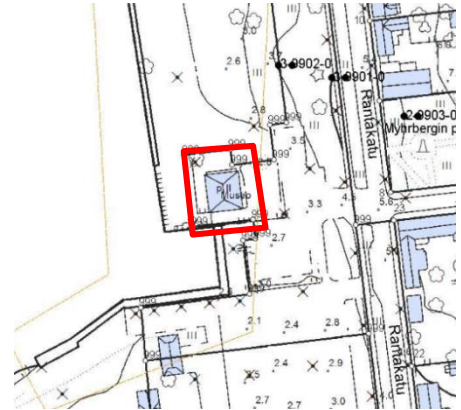
Rakennushistoriallisesti ja historiallisesti arvokas rakennus tai pihapiiri, jonka ominaispiirteet tulee säilyttää. Rakennuksia ei saa purkaa (MRL 41.2 §). Ennen rakennusta tai sen ympäristöä muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä, tulee museoviranomaiselle varata tilaisuus lausunnon antamiseen. Kunnostuksessa tai peruskorjauksen yhteydessä tulee noudattaa entistävää peruskorjaustapaa. Uudis- ja täydennysrakentamisen on sopeuduttava rakennustavaltaan ja sijainniltaan olemassa olevaan rakennuskantaan ja ympäristöön siten, että alueen kulttuurihistoriallisesti merkittävät ominaispiirteet säilyvät.

Kohde tulee huomioida laadittavassa Pikkulahden asemakaavan muutoksessa ja laajennuksessa (Akm 240).

21.12.2018

3. Pakkahuoneen museo

- kylä: 3. kaupunginosa
- kiinteistötunnus: 678-3-9902-0
- sijainti: Rantakatu 33
- tyyppi: kulttuuri
- ajoitus: 1809-1863
- arvottaminen: valtakunnallisesti arvokas
- maastotyövaihe: maastotyöt tehty
- arvottamisvaihe: arviointi valmis

Kuva 15. Pakkahuoneen museo, näkymä kadulta.

Pakkahuoneen museo sijoittuu tarkastelualueen osa-alueelle 1 Pikkulahti.

Pakkahuoneen museo sijaitsee kulttuurihistoriallisesti arvokkaassa, vuonna 1848 rakennetussa kaupungin tulli- ja pakkahuoneessa, jossa toimi aikoinaan myös merimieshuone. Rakennuksessa on toiminut 1900-luvun alusta alkaen Carl Robert Ehrströmin 1862 perustama museo. Museo on Suomen vanhin yliopistojen ulkopuolinen museo. Rakennus on säilynyt lähes entisellään. Pakkahuoneen museosta on lähtöisin tätä nykyä useammasta museokohteesta koostuva Raahan museo.

21.12.2018

Kuva 16. Pakkahuoneen museo, näkymä Rantatorilta.

Arvotus

Sisältyy valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön RKY: Raahen Pekkatori ja ruutukaava-alueen puutalokorttelit.

MRKY2015: Ht,R,H,M,S,I

Raahen Rantatorin pohjoispuolelle sijoittuva Raahen merimuseo on säilynyt alkuperäisessä tai sitä vastaavassa asussa ja ilmentää ajalleen tyypillisiä empiretalon piirteitä: aumakatto, nurkissa kiviharkkoja muistuttava laudoitus, yksinkertainen ja symmetrinen julkisivu. Merimuseolla on paikallista historiallista arvoa sen kertoessa merenkäynnin historiasta Raahessa. Rakennus sijaitsee näkyvästi keskeisellä paikalla Rantatorin läheisyydessä Rantakadun varrella, ja näin ollen sillä on myös huomattava kaupunkikuvallinen arvo.

Kaavatilanne

Alueella on voimassa vuonna 1967 hyväksytty asemakaava, jossa rakennus on osoitettu yleisten rakennusten korttelialueena.

Säilymisedellytykset ja suositukset

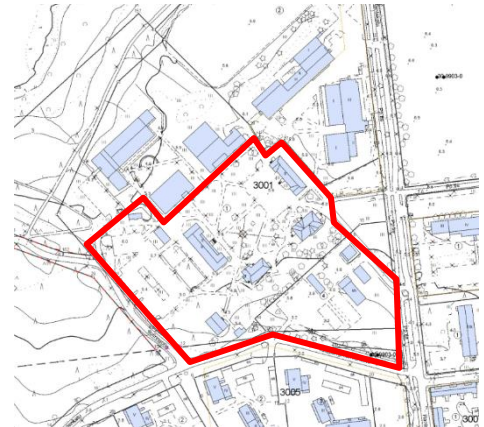
Historiallisilta todistusarvoiltaan, rakennushistoriallisesti, historiallisesti, maisema- ja ympäristöhistoriallisilta arvoiltaan, säilyneisyysarvoiltaan sekä identiteetti- ja symbolimerkitykseltään arvokas rakennus tai pihapiiri, jonka ominaispiirteet tulee säilyttää. Rakennuksia ei saa purkaa (MRL 41.2 §). Ennen rakennusta tai sen ympäristöä muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä, tulee museoviranomaiselle varata tilaisuus lausunnon antamiseen. Kunnostuksessa tai peruskorjauksen yhteydessä tulee noudattaa entistävää peruskorjaustapaa. Uudis- ja täydennysrakentamisen on sopeuduttava rakennustavaltaan ja sijainniltaan olemassa olevaan rakennuskantaan ja ympäristöön siten, että alueen kulttuurihistoriallisesti merkittävät ominaispiirteet säilyvät.

Kohde tulee huomioida laadittavassa Pikkulahden asemakaavan muutoksessa ja laajennuksessa (Akm 240).

21.12.2018

4. Raahen seminaari

- kylä: Pitkäkari
- kiinteistötunnus: 678-30-3001-1
- sijainti: Pitkäkari
- tyyppi: opetus ja koulutus
- ajoitus: 1898
- arvottaminen: valtakunnallisesti arvokas
- maastotyövaihe: maastotyöt tehty
- arvottamisvaihe: arviointi valmis

Kuva 17. Raahen seminaarin harjoituskoulurakennus (rakennus 7A).

Raahen seminaari sijoittuu tarkastelualueen osa-alueelle 3 Pitkäkari, Iiläinen ja Ulko-Fantti.

Raahen seminaari on yksi 1800- ja 1900-lukujen vaihteen opettajaseminaareista, jotka ovat valtion maanlaajuisen rakennusprojektin ja yleisten rakennusten ylihallituksen suunnittelun tuloksia.

Alue sijaitsee kanavan takana ruutukaava-alueen luoteispuolella. Alue käsittää entisen Seminaarin rakennukset. Alue liittyy uudempiin 1970-, 1990- ja 2000-luvulla rakennettuihin oppilaitosrakennuksiin.

Werner Polónin suunnittelemat rakennukset on rakennettu vuonna 1898 Raahen seminaaria varten. Puistomaisessa ympäristössä sijaitseviin Raahen seminaarin rakennuksiin kuuluu mm. entinen johtajattarien asunto (yksikerroksinen puurakennus), päärakennus (alaosaltaan tiilinen ja yläosaltaan puurakenteinen kaksikerroksinen rakennus), harjoituskoulu (alaosaltaan tiilinen ja yläosaltaan puurakenteinen koulutalo), johtajan asunto (yksikerroksinen puurakennus), sauna (entinen pesutupa-, sauna- ja leipomorakennus, yksikerroksinen tiilirakennus).

21.12.2018

Suomen ensimmäinen seminaari opettajien koulutusta varten perustettiin 1863 Jyväskylään. Sitä seurasivat ruotsinkieliset seminaarit Tammisaassa ja Uudessa-kaarlepyyssä sekä Sortavalan seminaari.

Seminaarilaitoksen toinen vaihe ajoittui 1890-luvulle, jolloin seminaarien tarve lisääntyi seminaaritutkinnon tultua 1890 kaikkien opettajien kelpoisuusehdoksi. Tuolloin perustettiin Raahen naisseminaari, Rauman miesseminaari, Heinolan naisseminaari ja Kajaanin miesseminaari. Sijointupaikkakunnat valittiin mahdollisimman etäältä aiemmista seminaaripaikkakunnista.

Asetus Raahen opettajatarseminaarista annettiin 29.4.1896. Elokuussa 1897 se naatti vahvasti ylimääräisen arkkitehdin Werner Polónin yleisten rakennusten ylihallituksessa laatimat piirustukset. Samassa kuussa alkanut rakentaminen jatkui syyskuuhun 1899, tosin laitos voitiin avata käyttöön jo 1898. Ensimmäisessä vaiheessa seminaari käsitti kymmenkunta rakennusta ja sen rakennuskanta on pääosiltaan yhä jäljellä.

1800- ja 1900-luvun taitteen seminaarilaitokset poikkesivat edeltäjistään ennen kaikkea siinä, että ne eivät enää olleet yhteisseminareja. Raahen seminaariin ryhdyttiin ottamaan miesopiskelijoita 1951.

Raahen seminaari erosi aiemmista seminaareista arkkitehtuuriltaan: kun Jyväskylässä rakennettiin suuria kivirakennuksia ja Sortavalassa kokonaan puusta, ovat Raahen seminaarirakennukset osin tiilestä, osin puusta. Raahen seminaarin tiloja korjattiin 1920-1930-luvulla, ja 1950-luvulla harjoituskoulu sai uudet tilat. Uusi päärakennus valmistui 1959 arkkitehti R.V. Luukkosen suunnittelemana.

Vanhat rakennukset sijaitsevat puistomaisessa ympäristössä muodostaen laajaa pihapiiriä. Keskustasta lähestyttäessä alue vaikuttaa hieman hajanaiselta. Alue on maastoltaan melko tasainen. Alue ei liity kaupunkikuvallisesti ruutukaava-alueeseen, vaan on itsellinen kokonaisuus. Alueen koordinaatisto on ruutukaavasta poikkeava.

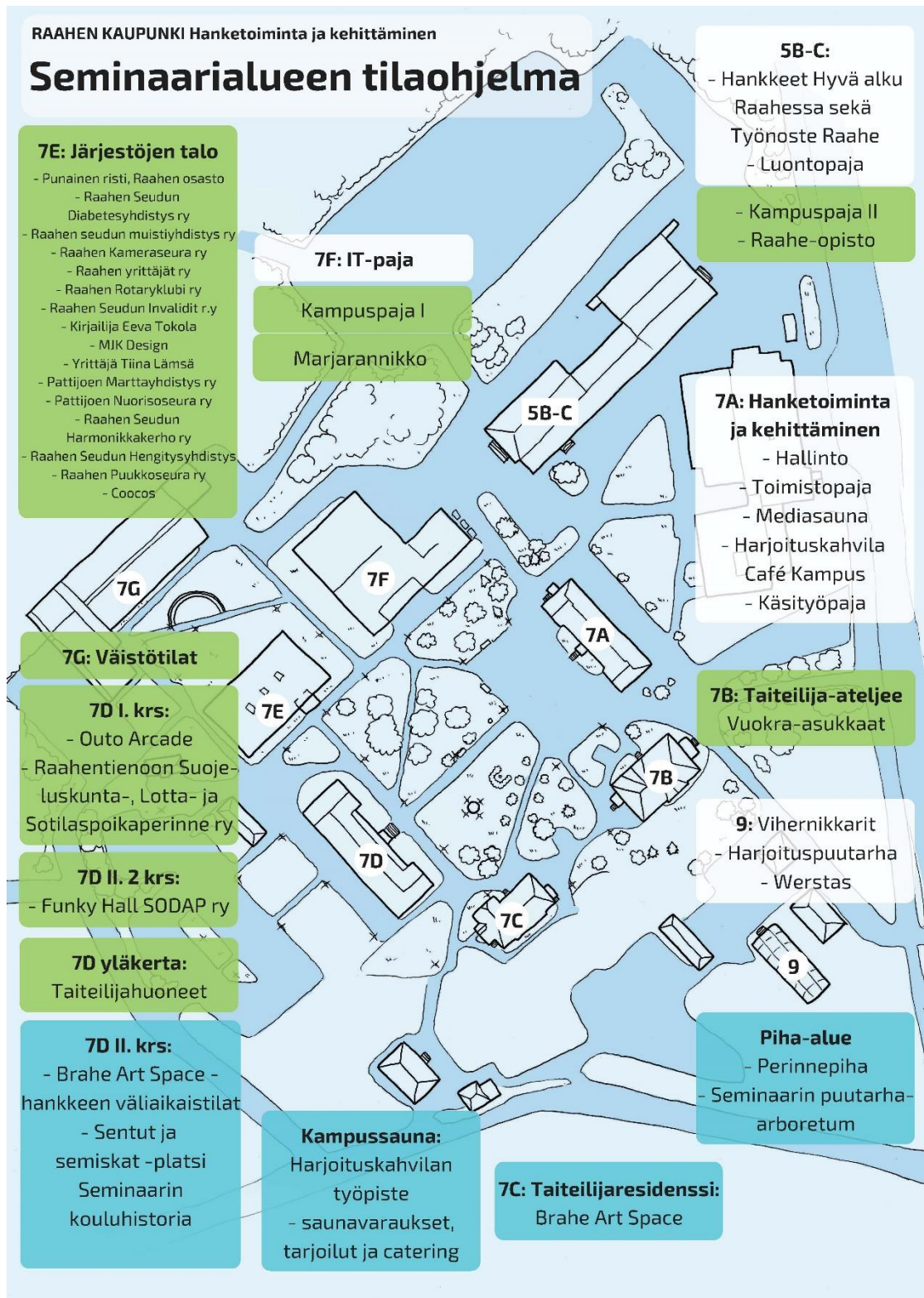

Kuva 18. Raahen seminaarin seminaarirakennus (rakennus 7D).

Raahen seminaarin rakennuksissa toimii nykyään useita eri toimijoita. Vanhaan harjoituskoulurakennukseen (rakennus 7A) sijoittuu hallintoa, toimistopaja, mediasauna, harjoituskahvila, Café Kampus ja käsityöpaja.

Vanhaan seminaarirakennukseen (rakennus 7D) sijoittuu mm. Outo Arcade, Raahentienoon Suojeluskunta-,Lotta- ja Sotilaspoikaperinne ry, Funky Hall SODAP ry, taiteilijahuoneita, Brahe Art Space -hankkeen väliaikaistilat, Sentut ja semiskat – platsi sekä Seminaarin kouluhistoriaa kuvaavaa tilaa.

21.12.2018

Kuva 19. Raahen seminaarin nykyinen tilaohjelma.

21.12.2018

Kuva 20. Raahen seminaarin kveekarirakennus (rakennus 7B).

Raahen seminaarin vanhaan kveekarirakennukseen (rakennus 7B) sijoittuu nykyään taiteilija-ateljee ja sen viereiseen rakennukseen 7C taiteilijareseidenssi: Brahe Art Space.

Arvotus

Valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö RKY: Raahen Seminaari.

Laaja hyvin säilynyt oppilaitosrakennusten alue, joka on nykyään Raahen kaupunginvirastokäytössä.

Kaavatilanne

Alueella on voimassa vuonna 1987 hyväksytty asemakaava, jossa rakennus on osoitettu opetustoimintaa palvelevien rakennusten korttelialueena. Kohteen rakennuksia koskee kaavassa myös merkintä sr-1: Rakennustaiteellisesti tai historiallisesti arvokas tai miljööön säilymisen kannalta tärkeä rakennus.

Säilymisedellytykset ja suositukset

Alue on suojeltu valtion omistamien rakennusten suojelusta annetulla asetuksella (1985); suojelupäätös on tehty 10.11.1994. (alkuperäisyys, harvinaisuus).

Historiallisilta todistusarvoiltaan, rakennushistoriallisesti, historiallisesti, maisema- ja ympäristöhistoriallisilta arvoiltaan, säilyneisyysarvoiltaan sekä identiteetti- ja symbolimerkitykseltään arvokas rakennus tai pihapiiri, jonka ominaispiirteet tulee säilyttää. Rakennuksia ei saa purkaa (MRL 41.2 §). Ennen rakennusta tai sen ympäristöä muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä, tulee museoviranomaiselle varata tilaisuus lausunnon antamiseen. Kunnostuksessa tai peruskorjauksen yhteydessä tulee noudattaa entistävää peruskorjaustapaa. Uudis- ja täydennysrakentamisen on sopeuduttava rakennustavaltaan ja sijainniltaan olemassa olevaan rakennuskantaan ja ympäristöön siten, että alueen kulttuurihistoriallisesti merkittävät ominaispiirteet säilyvät.

Kohde tulee huomioida alueen kaavaratkaisuissa.

Tarkempi kohdeinventointi / RHS suositeltava.

21.12.2018

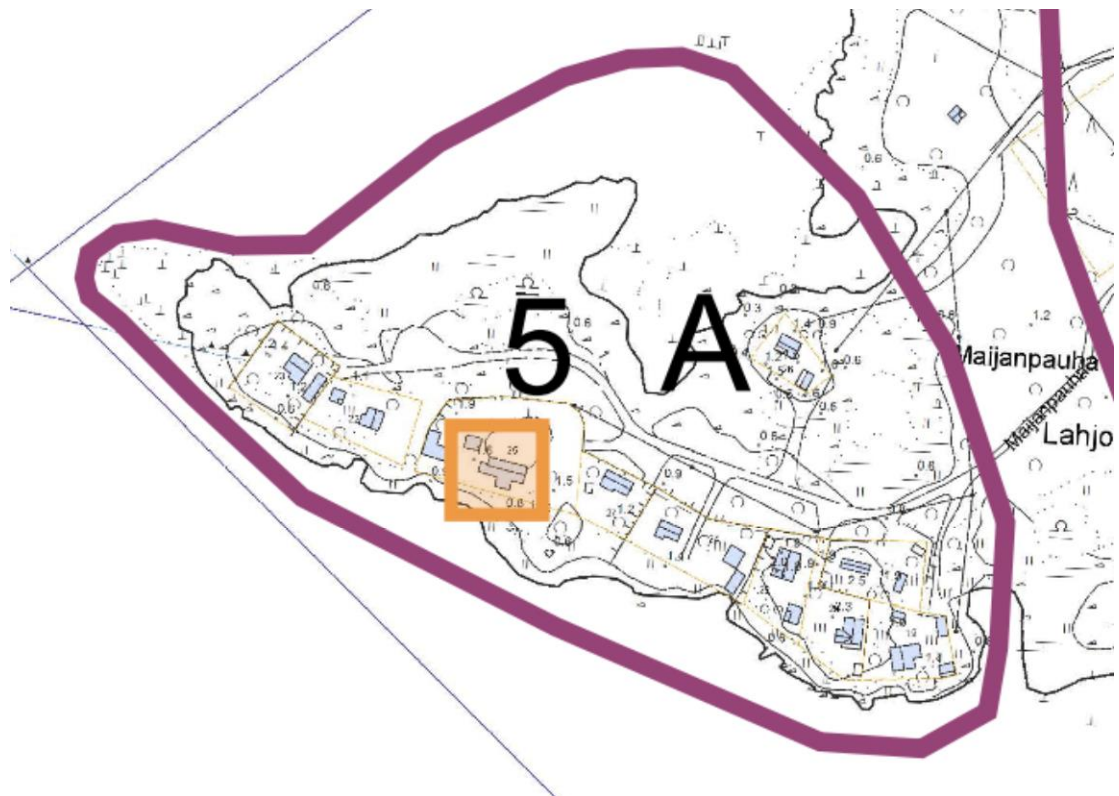
3.3 MAIJANPAUHA

Maijanpauha sijoittuu tarkastelualueen osa-alueelle 3 Pitkäkari, Iiläinen ja Ulko-Fantti.

Maijanpahan alue sijaitsee ruutukaava-alueen länsipuolella Pitkäkarin saaren länsinurkassa sijaitsevalla niemellä.

Kuva 21. Ortokuva Maijanpauhan alueesta.

Kuva 22. Kohteet ja aluerajaus Maijanpauhan alueella.

21.12.2018

Alueen rakennukset ovat puurakenteisia ja pääasiassa vapaa-ajanrakennuksia. Rakennukset ovat eri aikakausilta 1900-luvulta. Alueella on paikoitellen nähtävissä Raahen huvila- ja kalamaja-alueille tyypillisiä piirteitä, mutta seassa on myös uudempaa rakentamista. Alueen rakennusten kunnossa on selkeitä eroja, valtaosa on hyväkuntoisia, mutta osa on huonompikuntoisia ja vaatisi korjaustoimenpiteitä.

Arvotus

Alueen rakennuskanta on sekalaista. Alueella ei ole selkeää identiteettiä tai yhtenäisyyttä, eikä siten erityisiä huomioitavia arvoja alueena.

Kaavatilanne

Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. Alueella on voimassa vuonna 2003 hyväksytty Raahen pohjoiset mannerrannat -yleiskaava, jossa alueelle on osoitettu lähivirkistysalueita (VL) ja loma-asuntotonttien alueita (RA-1, RA-2 ja RA-6).

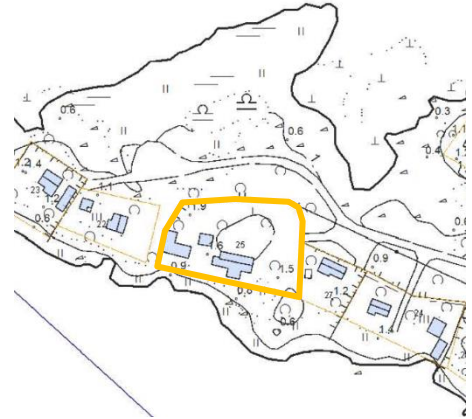
Säilymisedellytykset ja suositukset

Aluetta ei ole tarpeen erikseen huomioida kaavaratkaisuissa.

21.12.2018

5. Maijanpauha 30

- kylä: Pitkäkari
- kiinteistötunnus: 678-402-1-50
- sijainti: Maijanpauha
- tyyppi: vapaa-ajan asunto
- ajoitus: 1955
- arvottaminen: ei luokiteltavaa arvoa
- maastotyövaihe: maastotyöt tehty
- arvottamisvaihe: arviointi valmis

Kuva 23. Maijanpauha 30:n pihapiiri.

Kohde sijaitsee rauhallisessa, harvaan rakennetussa Maijanpauhan niemessä aivan rannan tuntumassa. Tilavalla tontilla on päärakennuksen lisäksi piharakennuksia, joista kookkain on päärakennuksen kanssa tyylillisesti yhtenäinen. Asuinrakennuksen massoittelu, aukotus ja julkisivun lomalaudoitus ilmentävät jälleenrakennuskauden jälkeisen ajan pyrkimystä kohti yksilöllisempiä ratkaisuja. Kattokulma on kuin tyypillisessä rintamamiestalossa, mutta rakennuksen selkeä horisontaalisuus vie sen lähemmäs 1960-luvun matalaa pientalorakentamista. Myös perustus on aiempaa matalampi.

21.12.2018

Arvotus

Päärakennus edustaa ajalleen tyypillistä irtautumista jälleenrakennuskauden homogeenisestä tyylistä. Siinä on kuitenkin ristiriitaisia elementtejä, kuten ikkunamallit, jotka edustavat eri aikakausia. Rannan puoleisessa osassa oleva kaksijakoinen ikkunamalli on rintamamiestalo-tyylinen, kun taas toisella puolella on käytetty tyyliään varhaisempaa kuusiruutuista ikkunaa. Koska myös perustukset ovat talon eri puolilla eri tavoin toteutetut, on syytä olettaa, että taloa on jossain vaiheessa laajennettu. Tyyllinen yhtenäisyys ei ole säilynyt oletetussa laajennuksessa. Rakennuksen kunnossa on myös puutteita. Rakennus on painunut oletetusta laajennuskohdasta ja katossa on tällä kohdalla selkeä notko. Julkisivun laudoitus on vaurioitunut puutteellisen sadevesijärjestelmän vuoksi.

Kaavatilanne

Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. Alueella on voimassa vuonna 2003 hyväksytty Raahen pohjoiset mannerrannat -yleiskaava, jossa kohde on osoitettu loma-asuntotonttien alueena (RA-1).

Säilymisedellytykset ja suositukset

Maijanpauha 30 ei ole rakennushistoriallisesti, historiallisesti tai kyläkuvallisesti merkittävä kohde, eikä sitä ole tarpeen huomioida erikseen kaavaratkaisussa.

21.12.2018

3.4 PITKÄKARI–ILOLINNA

Pitkäkari–Ilolinna sijoittuu tarkastelualueen osa-alueelle 3 Pitkäkari, Iiläinen ja Ulko-Fantti.

Pitkäkari–Ilolinnan alue sijaitsee ruutukaava-alueen länsipuolella entisen Pitkäkärin saaren keski- ja länsiosissa. Alue jakaantuu selkeästi kahteen osaan: Pitkäkari-tien varren huvilarakentamiseen ja Ilolinnan leirikeskuksen alueeseen.

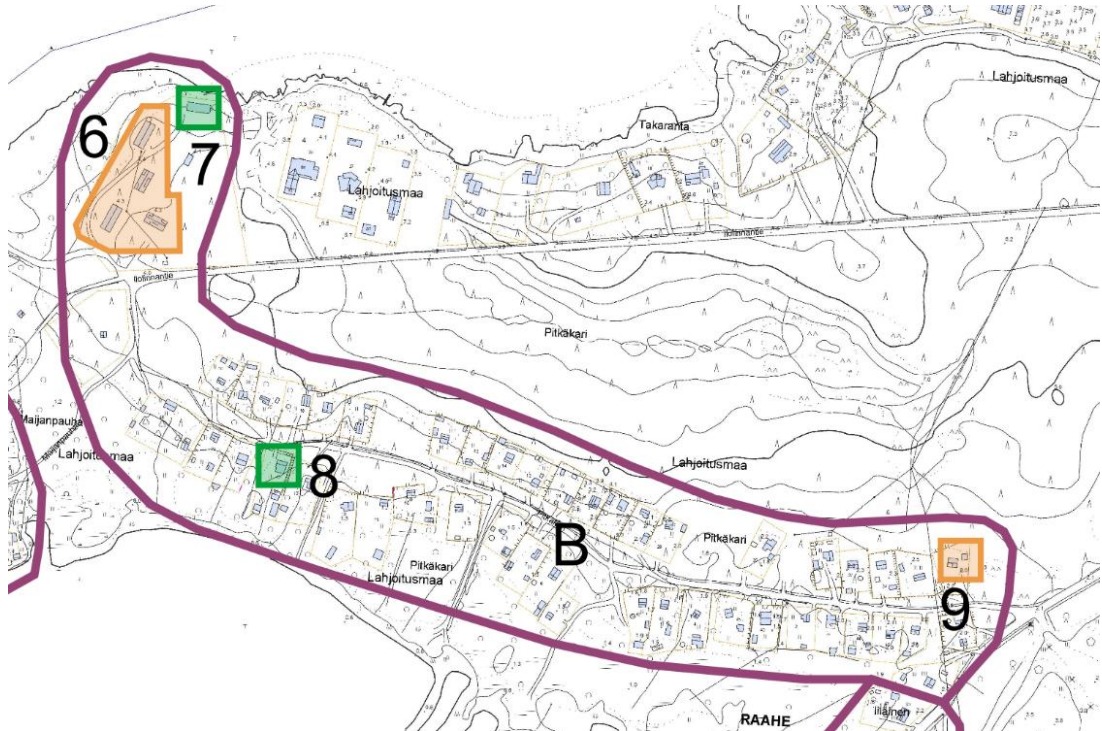
Pitkäkari-tien varteen on rakentunut nauhamaisesti huvilarakennuksia, jotka ovat loma-asuinkäytössä. Alue on maankohouma-aluetta, ja tien eteläpuolella ennen rannan läheisyydessä sijainneet rakennukset ovat nykyisin jo varsin etäällä rannasta.

Alueen rakennukset ovat puurakenteisia huvilarakennuksia, jotka on rakennettu 1900-luvun alkupuoliskolta alkaen. Paikoitellen huviloiden ulkoasuja on kunnostettu alkuperää kunnioittaen, mutta osassa rakennuksia korjaustoimenpiteet ovat ristiriidassa rakennusten alkuperäisen hengen kanssa. Alueella on paikoitellen nähtävissä Raahen huvila- ja kalamaja-alueille tyypillisiä piirteitä, mutta uudempi rakentaminen 1900-luvun jälkipuolelta pääasiassa 1960 – 1970-luvuilta heikentää alueen yhtenäisyyttä. Pitkäkari-tien länsiosat ovat selkeästi edustavampia ja ilmentävät paremmin alkuperäisen huvilarakentamisen perinnettä kuin alueen itäosat, joissa rakentaminen on kirjavampaa ja keskimäärin uudempaa.

Kuva 24. Ortokuva Pitkäkari–Ilolinnan alueesta.

21.12.2018

Kuva 25. Kohteet ja aluerajaus Pitkäkarin–Iloinnan alueella.

Arvotus

Pitkäkari-tien alueella on paikoitellen nähtävissä Raahen huvila- ja kalamaja-alueille tyypillisiä piirteitä, mutta uudempi rakentaminen 1900-luvun jälkipuolelta pääasiassa 1960 – 1970-luvuilta heikentää alueen yhtenäisyyttä. Pitkäkari-tien länsiosat ovat selkeästi edustavampia ja ilmentävät paremmin alkuperäisen huvilarakentamisen perinnettä kuin alueen itäosat, joissa rakentaminen on kirjavampaa ja keskimäärin uudempaa. Alueen edustavimmat rakennukset ovat pääasiassa yksittäisiä rakennuksia ja pihapiirejä, eivätkö alueena muodostaa laajempia yhtenäisiä kokonaisuuksia.

Iloinnan alueen rakennukset ovat tyyliltään epäyhtenäisiä, huonokuntoisia ja käyttökielossa. Alue on pusikoitunut ja yleisilmeeltään epäsiisti.

Kaavatilanne

Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. Valtaosalla aluetta ei ole myöskään voimassa oleva yleiskaava. Alueen pohjoisosissa on voimassa vuonna 2003 hyväksytty Raahen pohjoiset mannerrannat -yleiskaava, jossa alueelle on osoitettu lähivirkistysalueita (VL ja VL-1), loma-asuntotonttien aluetta (RA-4) sekä ankkuri-paikka ja/tai maihinvetopaikka (LV-5).

Säilymisedellytykset ja suositukset

Aluetta ei ole tarpeen erikseen huomioida kaavaratkaisuissa.

21.12.2018

6. Iolinnan leirikeskus

- kylä: Pitkäkari
- kiinteistötunnus: 678-402-1-50
- sijainti: Iollinna 15
- tyyppi: vapaa-aika ja matkailu, poistunut käytöstä
- ajoitus: 1945-1974
- arvottaminen: ei luokiteltavaa arvoa
- maastotyövaihe: maastotyöt tehty
- arvottamisvaihe: arviointi valmis

Kuva 26. Iolinnan leirikeskus.

Raahen kauneimpiin kuuluvalla luonnontilaisella rantapaikalla on tyypillisiä 1950- ja 60-lukujen rankarakenteisia lomarakennuksia. Kyseisellä Sinkkiniemen tontilla oli alun perin 1860-luvun puolivälissä rakennettu Iollinna, joka toimi arvostettuna porvariston kesänviettopaikkana. Leirikeskus, joka käsittää nykyiset parakkirakennukset, rakennettiin Outokumpu Oy:n Vihannin kaivoksen työntekijöiden virkistysalueeksi. Raahen kaupunki on ostanut Iolinnan rakennukset yhdistykseltä vuonna 2002.

21.12.2018

Kuvat 27, 28 ja 29. Ilolinnan leirikeskuksen parakkimökkejä.

Arvotus

MRKY2015: R, H

Alueen rakennukset ovat tyyliältään epäyhtenäisiä esimerkiksi ikkunadetaljien johdosta. Niiden sijoittelu tontille vaikuttaa sattumanvaraiselta, eivätkä ne muodosta yhtenäistä kokonaisuutta. Kyläkuvan kannalta rakennuksilla voisi olla merkitystä rantaan menevän tien kulkiessa niiden välistä, mutta rakennusten huonon kunnan, tyyli-erisyyksien ja pihapiirin pusikoitumisen takia merkitys jää nykyisellään vähäiseksi.

Kaavatilanne

Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. Alueella on voimassa vuonna 2003 hyväksytty Raahen pohjoiset mannerrannat -yleiskaava, jossa kohde on osoitettu loma-asuntotonttien alueena (RA-4).

Säilymisedellytykset ja suositukset

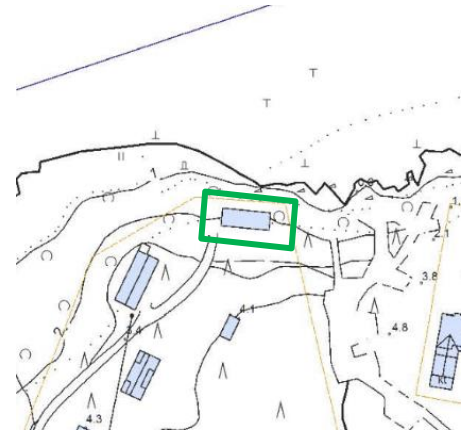
Rakennusten ylläpito on lopetettu ja käyttö kielletty kuntotutkimuksen perusteella.

Alueen rakennuksilla ei voida katsoa olevan rakennushistoriallista tai kyläkuvallista merkitystä, eikä nykyisessä tilassaan käyttöarvoa. Kohdetta ei ole tarpeen huomioida erikseen kaavaratkaisussa.

21.12.2018

7. Rantavaja (Ilolinna)

- kylä: Pitkäkari
- kiinteistötunnus: 678-402-1-50
- sijainti: Ilolinna 15
- tyyppi: talousrakennus
- ajoitus: ei tietoa
- arvottaminen: paikallisesti arvokas
- maastotyövaihe: maastotyöt tehty
- arvottamisvaihe: arviointi valmis

Kuva 30. Ilolinnan leirikeskuksen vanha rantavaja.

Ilolinnan rantavaja lienee Sinkkiniemessä alun perin sijainneen Ilolinnan talon vanhaa perinteistä rakennuskantaa. Ilolinna rakennettiin 1860-luvun puolivälissä Raahen porvariston kesänviettopaikaksi. Ilolinnan perustamiseen liittyy historiallisesti kiinnostava tarina, joka löytyy Samuli Paulaharjun teoksesta *Wanha Raaha* (1925) "Mutta hauskimpia kesäisiä huvipaikkoja oli "Ilolinna". Se oli Pitkäkari-tien päässä meren rannalla, ollen pitkä, punaiseksi maalattu rakennus isoine saleineen ja kaksine kamareineen. Se oli rakennettu 1860-luvun puolivälissä Englannin kveekareilta saaduilla varoilla. Kuultuaan, miten englantilainen Itämaisessä sodassa aivan asiatta oli pidellyt rumasti Raaheta, kveekarit tulivat pahoilleen ja toimittivat pienen rahalahjan, jonka kaupunki käytti Ilolinnansa sekä sinne vievän Pitkäkari-tien rakentamiseen. Matti August Sovelius oli mestarina teettämässä tietä ja rakennusta, ja kauppias Ahlholmin vävy lahjoitti huvitaloon komeat tapetit; samoin muutkin porvarit ottivat osaa kustannuksiin. Ilolinnassaan kaupungin parhaat pitivät kesähuvejaan."

21.12.2018

Kuva 31. Rantavaja sisältä.

Arvotus

Iolinnan rantavajalla voi olla paikallista rakennushistoriallista ja historiallista merkitystä, mikäli se kuuluu Iolinnan alkuperäisen pihapiirin rakennuskantaan. Vaja kuvastaa myös aikansa talousrakennuksien rakennustapaa. Rakennuksen arvoa heikentää Iolinnan alkuperäisen pihapiirin muun rakennuskannan puuttuminen sekä vajan huono kunto ja käyttämättömyys. Runko on huomattavasti vinoutunut ja kattolaudoitus on paljastunut jäkälöityneen huopakatteen alta.

Kaavatilanne

Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. Alueella on voimassa vuonna 2003 hyväksytty Raahen pohjoiset mannerrannat -yleiskaava, jossa kohde on osoitettu loma-asuntotonttien alueena (RA-4).

Säilymisedellytykset ja suositukset

Ennen rakennusta tai sen ympäristöä muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä tulee museoviranomaiselle varata tilaisuus lausunnon antamiseen. Mahdollisessa kunnostuksessa tulee huomioida rakennuksen historia ja noudattaa entistäväää peruskorjaustapaa.

Kohde tulee huomioida alueen kaavaratkaisuissa.

21.12.2018

8. Pitkäkari 48

- kylä: Pitkäkari
- kiinteistötunnus: 678-402-1-50
- sijainti: Pitkäkari 48
- tyyppi: vapaa-ajan asunto
- ajoitus: ei tietoa
- arvottaminen: paikallisesti arvokas
- maastotyövaihe: maastotyöt tehty
- arvottamisvaihe: arviointi valmis

Kuva 32. Porvarishuvila osoitteessa Pitkäkari 48.

1900-luvun alussa rakennettu, todennäköisesti hirsirunkoinen huvila sijaitsee maisemallisesti arvokkaalla ranta-alueella. Moniruutuiset ikkunat, kuistien yksityiskohdat ja taitekatto ovat tyypillisiä 1900-luvun alun porvarishuviloiden tyylipiirteitä. Lautaverhouksen punamultaus yleistyi 1900-luvun alussa. Rakennuksessa näkyy ajalleen tyypillisesti kansallisromantiikan ja jugendin vaikutteita. Taitekatto puolestaan ilmentää barokin tyyliä, joka kasvatti suosiotaan Suomessa 1900-luvun alkuvuosikymmeninä.

21.12.2018

Arvotus

Rakennus on hyväkuntoinen ajalleen tyypillinen porvarishuvila. Sillä on kyläkuvalinen ja kulttuurihistoriallinen merkitys Pitkäkarin rantamaisemassa.

Kaavatilanne

Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa tai yleiskaavaa.

Säilymisedellytykset ja suositukset

Rakennustaiteellisesti ja/tai historiallisesti arvokas rakennus tai pihapiiri, jonka ominaispiirteet tulee säilyttää. Rakennuksia ei saa purkaa (MRL 41.2 §). Ennen rakennusta tai sen ympäristöä muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä, tulee museoviranomaiselle varata tilaisuus lausunnon antamiseen. Kunnostuksessa tai peruskorjauksen yhteydessä tulee noudattaa entistävää peruskorjaustapaa. Uudis- ja täydennysrakentamisen on sopeuduttava rakennustavaltaan ja sijainniltaan olemassa olevaan rakennuskantaan ja ympäristöön siten, että alueen kulttuurihistoriallisesti merkittävät ominaispiirteet säilyvät.

Kohde tulee huomioida alueen kaavaratkaisuissa.

21.12.2018

9. Pitkäkari 3

- kylä: Pitkäkari
- kiinteistötunnus: 678-402-1-50
- sijainti: Pitkäkari
- tyyppi: vapaa-ajan asunto
- ajoitus: ei tietoa
- arvottaminen: ei määriteltävää arvoa
- maastotyövaihe: maastotyöt tehty
- arvottamisvaihe: arviointi valmis

Kuva 33. Vapaa-ajan asunto osoitteessa Pitkäkari 3.

Kohde sijaitsee metsäisellä tontilla lähellä Ulkofantintien ja Pitkäkarin risteystä. Rakennusajankohdasta ei ole tarkkaa tietoa, mutta tyylillisesti rakennus sijoittuu 1930-luvulle tyypillisen funktionalismin ja 1950-1960 -lukujen arkkitehtuurin väli-maastoon. Selkeä geometrinen massoittelu modernissa hengessä, vaalea ja hento väriytyy sekä huomaamattomaksi tarkoitettu katto henkivät funktionalismia. Nauhamaisesti sijoitetut ikkunat ovat puolestaan 1900-luvun puolivälin jälkeiselle ajalle tyypillisiä. Pihapiiriin kuuluu myös punamullattu talousrakennus.

21.12.2018

Arvotus

Pitkäkari 3:n pihapiirin rakennuskannalla on korkeintaan rakennushistoriallista merkitystä yksittäisenä rakennuksena. Pihapiiri ei ole näkyvällä paikalla, sillä se sijaitsee metsäisellä tontilla suhteellisen kaukana kokoojatiestä. Näin ollen sillä ei ole juurikaan kyläkuvallista tai maisemallista merkitystä. Rakennus on ulkoisesti kohtalaisen hyvässä kunnossa, joskin sen lautaverhoilussa näkyy merkkejä mahdollisesta kosteuselämisestä. Asuinrakennus ei muodosta piharakennuksen kanssa yhtenäistä tyyllillistä kokonaisuutta.

Kaavatilanne

Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa tai yleiskaavaa.

Säilymisedellytykset ja suositukset

Pitkäkari 3:n pihapiiriä ei ole tarpeen huomioida erikseen kaavaratkaisussa sen ollessa tyyllillisesti yksittäinen, muusta kylärakenteesta irrallinen kohde ja rakennuskannan arvojen jäädessä vähäisiksi.

21.12.2018

3.5 MUSTA

Musta sijoittuu tarkastelualueen osa-alueelle 1 Pikkulahti.

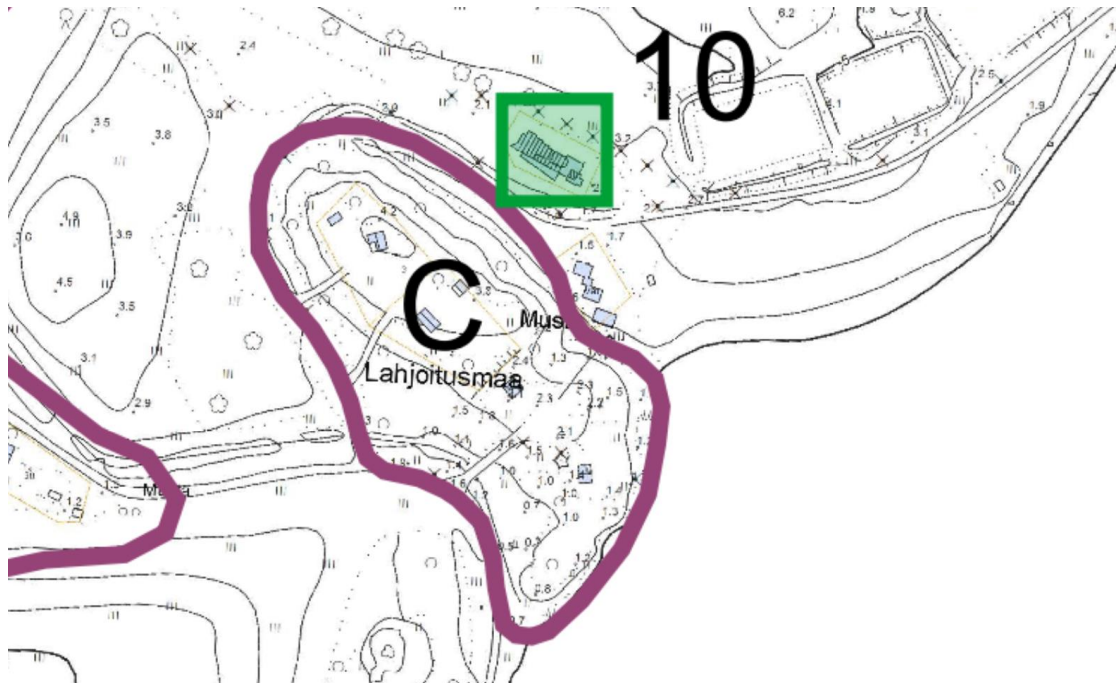
Mustan alue sijaitsee ruutukaava-alueen länsipuolella Pikkulahden länsirannalla. Alueella sijaitsee kolme huvilarakennusta piharakennuksineen. Huvilat on rakennettu 1950–1960 -luvuilla. Alue rajautuu idässä Pikkulahteen ja muilla puolilla aluetta kevyenliikenteen reitteihin. Musta on ollut aikoinaan saari.

Lisäksi alueen tuntumaan sijoittuu Pikkulahden rantapaviljonki.

Kuva 34. Ortokuva Mustan alueesta.

21.12.2018

Kuva 35. Kohteet ja aluerajaus Mustan alueella.

Musta 1

Alueen itälaidan rakennus on vaalea, rankarakenteinen huvila, joka sijoittuu Mustassa nousevan rinteiden laelle. Huvilassa on harjakatto, jossa on huopakate. Seinät on verhoiltu vaakalaudoituksella ja rakennus on kermanvaalea, ikkunanpielet ja somisteet ovat valkoiset. Huvila seisoo betoniperustalla ja samaan pihapiiriin kuuluu liiterirakennus. Huvilan sisätilat on jaettu tupa- ja makuuhuoneeseen. Kuistilta on erillinen sisäänkäynti saunaan.

Kuva 36. Musta 1 (kuvalähde Anu Syrjäpalo).

21.12.2018

Nykyiset omistajat ovat hankkineet huvilan omistukseensa vuonna 2007. Huvilalla on ollut useita omistajia siitä lähtien, kun se 1960-luvulla rakennettiin. Huvilan pihapiiriin sijoittuu vaalea ulkorakennus, jonka tilalla on alun perin sijainnut hirsiaitta, joka on sittemmin siirretty pois. Nykyinen omistaja ei ole tehnyt rakennukseen juurikaan korjauksia. Kesähuvila on hyväkuntoinen.

Musta 2

Alueen toinen rakennus on punainen, rankarakenteinen huvila. Se seisoo Mustan keskivaiheilla betoniharkkoperustalla. Huvilan ikkunat ja ovet ovat alkuperäiset. Harjakatolla on huopakate. Pihapiirissä on alkuperäinen, hyväkuntoinen saunarakennus.

Huvila on rakennettu vuonna 1957 ja se on nyt kolmannen omistajan hallussa, joka osti huvilan kesäpaikakseen vuonna 1985. Alunperin huvilan yhteyteen rakennettiin sauna, mutta melko pian rakentamisen jälkeen sauna purettiin sisältä ja pihapiiriin rakennettiin uusi sauna, joka on edelleen hyväkuntoinen. Huvila toimii kesäasuntona.

Mökin takana on löydettävissä vanhoja venevalkamia, jotka erottuvat omistajan mukaan maastosta painaumina. Venevalkamat lienevät peräisin ajalta, jolloin Mustan alue oli vielä saari. Rinteeseen tehtyjen urien pituus oli alunperin noin 10 m, niiden alaosat on maisemoinnin takia peitetty. Urien leveys on n. 3 m ja syvyys 0,5 – 0,7 m. Rakenteet ovat tiheän nuoren puuston peittämiä.

Huvila on alkuperäisine saunarakennuksineen hyvässä kunnossa ja sitä käytetään säännöllisesti.

Kuva 37. Musta 2 (kuvalähde Anu Syrjäpalo).

Musta 3

Alueen kolmas rakennus on aumakattoinen, neliömäinen huvila. Se sijaitsee Mustassa avantouintipaikan yhteydessä. Huvila lienee rakennettu samoihin aikoihin, kuin muutkin Mustan huvilat, eli 1950-1960-lukujen vaihteessa. Samaa pihapiiriin on rakennettu myös punainen saunarakennus saunakamareineen lähemmäs rannaa, mutta sen paikalle on 1980-luvulla rakennettu nykyään avantouinnin huoltorakennuksena toimiva hirsirakennus.

21.12.2018

Kesähuvilan tilat on tiukasti sommiteltu neliömäiseen pohjakuvaan, mikä antaa rakennuksesta kuutiomaisen vaikutelman. Kuistin lisäksi aumakaton alle sijoittuvat tupa, makuuhuone ja keittiö. Rakennus ei ole enää huvilakäytössä.

Huvila on hyväkuntoinen. Maanpinnan muotoilu perustuksien vierellä olisi tarpeellista.

Kuva 38. Musta 3.

Arvotus

Mustan huvilat 1 ja 2 ovat arkkitehtonisesti varsin vaatimattomia ja tavanomaisia 1950-60-luvun vapaa-ajanasuntoja. Niillä ei ole erityistä rakennus- tai kulttuurihistoriallista arvoa. Musta 3 on arkkitehtonisesti omaperäisempi ja tunnistettavampi rakennus. Alueen rakennukset eivät muodosta keskenään erityistä kokonaisuutta vaan ovat hajallaan ja keskenään tyyllillisesti erilaisia.

Kaavatilanne

Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. Alueella on voimassa vuonna 2003 hyväksytty Raahen pohjoiset mannerrannat -yleiskaava, jossa alueelle on osoitettu lähivirkistysalueita (VL) ja matkailua palvelevien rakennusten aluetta (RM-1).

Säilymisedellytykset ja suositukset

Aluetta ei ole tarpeen erikseen huomioida kaavaratkaisuissa.

21.12.2018

10. Pikkulahden rantapaviljonki

- kylä: Pitkäkari
- kiinteistötunnus: 678-402-1-50
- sijainti: Musta
- tyyppi: virkistys ja matkailu
- ajoitus: 1990-luku
- arvottaminen: paikallisesti arvokas
- maastotyövaihe: maastotyöt tehty
- arvottamisvaihe: arviointi valmis

Kuva 39. Pikkulahden postmoderni rantapaviljonki.

Pikkulahden uimarannan yhteydessä olevassa rantapaviljongissa toimii virkistyskeskus Pikkulahden palvelut, joka tarjoaa urheilupalveluita ja välinevuokrausta, sekä kioski-kahvila Fantti. 1990-luvun lopun rakennus edustaa postmodernismia, jolle on tyypillistä leikillinen koristeellisuus, monumentaalisuus ja korostettu yksilöllisyys. Postmodernismi on leimallista kyseisen ajan liikerakennusten, kauppa-keskusten ja muiden kaupallisten rakennusten arkkitehtuurille. Paviljongin torniaihe, runsamuotoinen katos, vinot visuaaliset elementit ja vaaleansininen tehosteväri ovat selkeitä postmodernismin tyyli-irteitä.

Rakennuksen on suunnitellut arkkitehti Kimmo Kuismanen

21.12.2018

Kuva 40. Rantapaviljongissa toimii virkistyspalveluyritys sekä kioski-kahvila (kuvalähde Raahen kaupunki).

Arvot

Virkistyskeskus Pikkulahden rantapaviljonki on rakennushistoriallisesti merkittävä 1990-luvun postmodernismien edustaja. Se on ulkoisesti hyväkuntoinen. Maalipinnat kaipaavat kunnostusta lähitulevaisuudessa.

Kaavatilanne

Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. Alueella on voimassa vuonna 2003 hyväksytty Raahen pohjoiset mannerrannat -yleiskaava, jossa kohde on osoitettu lähivirkistysalueena (VL-2).

Säilymisedellytykset ja suositukset

Rakennustaiteellisesti ja/tai historiallisesti arvokas rakennus tai pihapiiri, jonka ominaispiirteet tulee säilyttää. Rakennuksia ei saa purkaa (MRL 41.2 §). Ennen rakennusta tai sen ympäristöä muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä, tulee museoviranomaiselle varata tilaisuus lausunnon antamiseen. Kunnostuksessa tai peruskorjauksen yhteydessä tulee noudattaa entistävää peruskorjaustapaa. Uudis- ja täydennysrakentamisen on sopeuduttava rakennustavaltaan ja sijainniltaan olemassa olevaan rakennuskantaan ja ympäristöön siten, että alueen kulttuurihistoriallisesti merkittävät ominaispiirteet säilyvät.

Kohde tulee huomioida laadittavassa Pikkulahden asemakaavan muutoksessa ja laajennuksessa (Akm 240).

21.12.2018

3.6 IILÄINEN

iiläinen sijoittuu osittain tarkastelualueen osa-alueelle 2 Kaupunginlahden ranta ja osittain osa-alueelle 3 Pitkäkari, Iiläinen ja Ulko-Fantti. Kohteet 11 ja 12 sijoittuvat osa-alueelle 3 Pitkäkari, Iiläinen ja Ulko-Fantti ja kohde 13 osa-alueelle 2 Kaupunginlahden ranta.

Alue sijaitsee ruutukaava-alueen länsipuolella Pikkulahden takana. Alue käsittää Iiläisen huvila- ja kalamaja-alueet. Alue rajautuu lännessä mereen, idässä Mustan alueeseen, pohjoisessa Pitkäkari-tien asutukseen ja etelässä salmeen, joka erottaa alueen Ulkofantin niemestä.

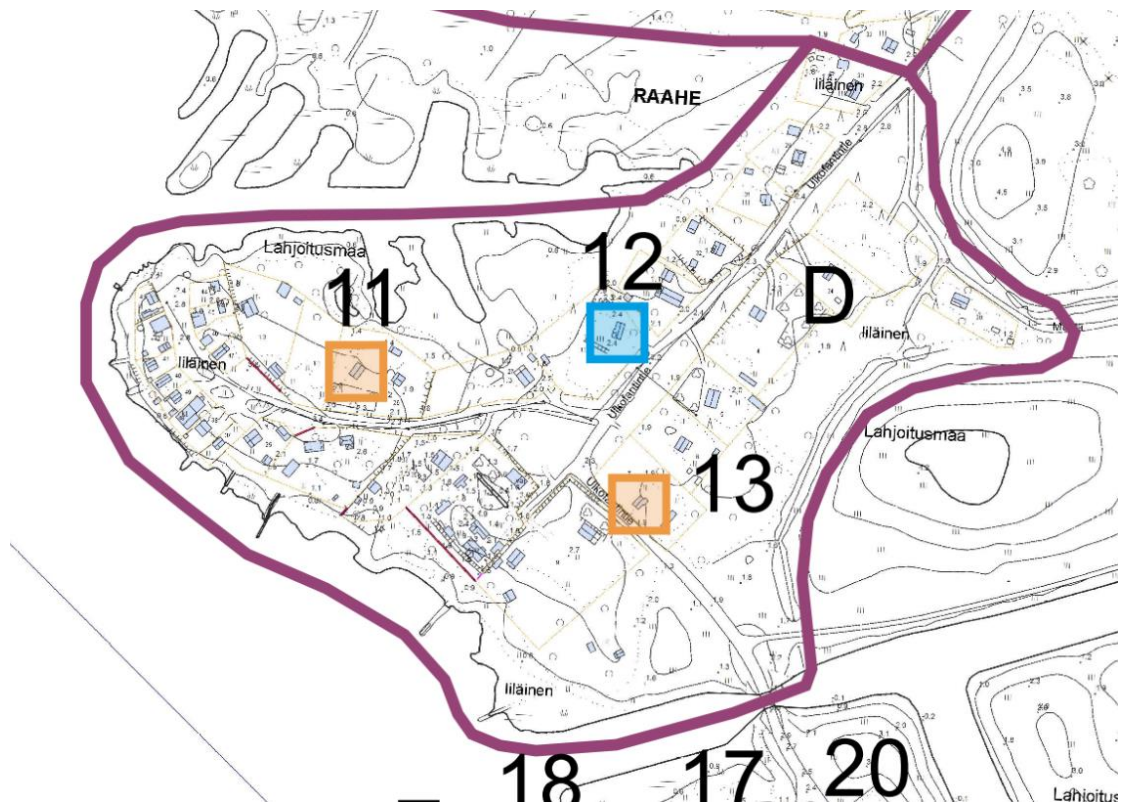
Aiemmin raahelaisten kalastus- ja varastokäytössä olleet saaret ja rannat muuttuivat huvila-alueiksi 1900-luvun alussa. Iiläisen rakennukset ovat pieniä huviloita ja kalamajoja. Huviloita yhdistää kapea kylänraitti. Alueella on nähtävissä Raahen huvila- ja kalamaja-alueille tyypillinen rakenne: lähekkäin toisiaan sijaitsevat pienehköt rakennukset muodostavat tiiviin kokonaisuuden.

Alueen rakennukset ovat puurakenteisia huvilarakennuksia, jotka on rakennettu 1900-luvulta alkaen. Huviloiden ulkoasuja on kunnostettu pääsääntöisesti alkupe-
rää kunnioittaen. Seassa on myös uudempia loma-asuntoja.

Kuva 41. Ortokuva Iiläisen alueesta.

21.12.2018

Kuva 42. Kohteet ja aluerajaus Iiläisen alueella.

Arvot

Vanha huvila-asutus on Raahelle omaleimaista. Kohdealueella on tavanomaista enemmän alkuperäisen tyylinsä säilyttäneitä huvilarakennuksia, jotka muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden. (alkuperäisyys, edustavuus, tyyppillisuus, yhtenäisyys)

Kaavatilanne

Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. Alueella on voimassa vuonna 2003 hyväksytty Raahen pohjoiset mannerrannat -yleiskaava, jossa alueelle on osoitettu lähivirkistysalueita (VL), loma-asuntotonttien alueita (RA-1, RA-2, RA-5, RA-6 ja RA-7), matkailua palvelevien rakennusten alueita (RM-1), venesatama (LV-3) ja pysäköintialueita (LP).

Säilymisedellytykset ja suositukset

Alueen kulttuurihistoriallisesti merkittävä ympäristöä ja rakennuskantaa tulee vaalia ja säilyttää.

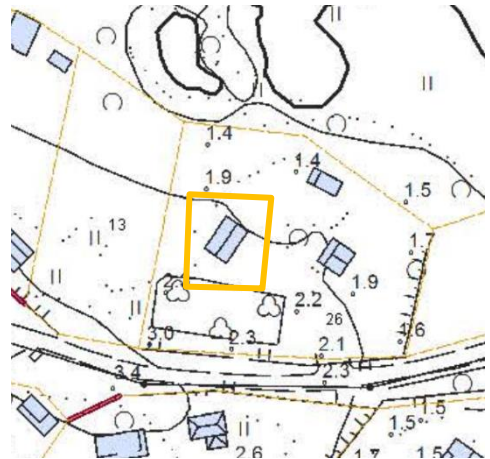
Alueen suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä edistetään kulttuuriympäristön ja maiseman arvojen säilymistä. Uudis- ja korjausrakentaminen on sopeutettava rakennetun kulttuuriympäristön ominaispiirteisiin, kyläkuvallisiin, kulttuurihistoriallisiin ja/tai maisemallisiin arvoihin. Huomiota tulee kiinnittää myös rakennusten sijoitteluun, mittakaavaan, mittasuhteisiin ja materiaalivalintoihin.

Niiltä osin kuin alue kuuluu osa-alueeseen 2 Kaupunginlahden ranta, tulee alue huomioida laadittavassa Pikkulahden asemakaavan muutoksessa ja laajennuksessa (Akm 240). Niiltä osin kuin alue kuuluu osa-alueeseen 3 Pitkäkari, Iiläinen ja Ulko-Fantti, tulee alue myös huomioida alueen mahdollisissa muissa kaavaratkaisuissa.

21.12.2018

11. Iiläisenkuja 9

- kylä: Pitkäkari
- kiinteistötunnus: 678-402-0001-0050
- sijainti: Iiläinen
- tyyppi: talousrakennus
- ajoitus: ei tietoa
- arvottaminen: ei luokiteltavaa arvoa
- maastotyövaihe: maastotyöt tehty
- arvottamisvaihe: arviointi valmis

Kuva 43. Hirsirakennus osoitteessa Iiläisenkuja 9.

Rakennuksen hirsikehikko ja tiilimuurattu hormi ajoittuvat todennäköisesti 1900-luvun alkuun tai sitä varhaisempaan aikaan. Ikkuna- ja ovimallit puolestaan kertovat 1900-luvun puolivälin jälkeen tehdyistä muutostöistä. Esimerkiksi kolmijakoinen nauhamainen ikkunamalli lienee peräisin 1950- tai 1960-luvulta. Suurimmalta osin rakennus on hirsipintainen, mutta lautaverhousta on käytetty päädyn yläosassa. Rakennuksessa on myös valkoiset nurkkalaudat, jotka jättävät näkyviin osan hirsisalvoksesta. Huopakate on kohtalaisessa kunnossa, joskin hieman jäkälöitynyt joiltain osin.

21.12.2018

Arvotus

Rakennus on hyvässä kunnossa ja sillä on käyttöarvoa nykyisessä tilassaan. Rakennushistoriallinen arvo jää vähäiseksi tehtyjen huomattavien muutostöiden vuoksi.

Kaavatilanne

Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. Alueella on voimassa vuonna 2003 hyväksytty Raahen pohjoiset mannerrannat -yleiskaava, jossa kohde on osoitettu loma-asuntotonttien alueena (RA-1).

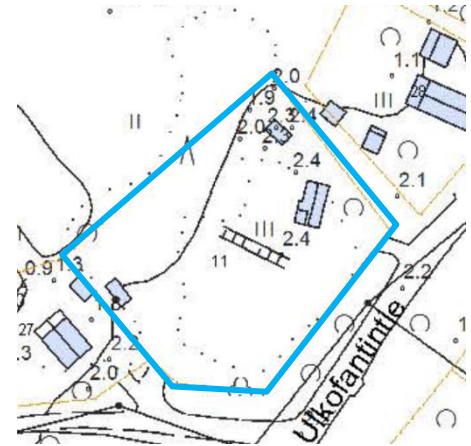
Säilymisedellytykset ja suositukset

Iiläisenkuja 9:n piharakennusta ei ole tarpeen huomioida erikseen kaavaratkaisussa sen arvojen jäädessä vähäisiksi.

21.12.2018

12. Peltomaan huvila

- kylä: Pitkäkari
- kiinteistötunnus: 678-402-0001-0050
- sijainti: Ulkofantintie 75 (Iiläinen)
- tyyppi: vapaa-ajan asunto
- ajoitus: 1864-1917
- arvottaminen: maakunnallisesti arvokas
- maastotyövaihe: maastotyöt tehty
- arvottamisvaihe: arviointi valmis

Kuva 44. Peltomaan huvila (kuvalähde Kioski).

21.12.2018

1800- ja 1900-luvun vaihteen kaksikerroksinen hirsihuvila, jossa on koristeellinen veranta. Pihapiirissä on sauna ja varastorakennus. 1900-luvun alussa huvilassa oli kapea suorakulmainen kaksikerroksinen runko, jonka muoto täten viittasi 1700-luvun raahelaisiin kaupunkitaloihin. Mahdollista on, että huvilan runkona onkin joku aiemmin kaupungissa sijainnut asuintalo. Noin vuonna 1910 huvilan omisti tietävästi merikapteeni, sittemmin merenkulkuneuvos Antti Wihuri. Seuraava omistaja oli kauppias Otto Heiskari. Kauppias ja nahkatehtailija Johan Petter Saariaho osti huvilan Heiskarilta vuonna 1913. Hän omisti paikan vuoteen 1917, jolloin myi sen kauppias F. Salmiselle. Seuraava omistaja oli Raahen Osuuskaupan johtaja Anton Vento, joka laajensi huvilaa kaksikerroksisella poikittaissiivellä ja siihen liittyvällä kaksikerroksisella verannalla. Huvila siirtyi edelleen hänen pojalleen, jolta nykyinen omistaja Usko Peltomaa osti sen.

Huvilaa on korjattu 1980-luvulla mm. vuorauksen, pihanpuolen ikkunoiden ja terrassin osalta.

Kuva 45. Peltomaan huvilan julkisivu luoteeseen (kuvalähde Raahen kaupunki).

Arvotus

MRKY2015: R

Peltomaan kauniisti säilyneellä huvilalla on maakunnallista rakennushistoriallista merkitystä sen kuvastaessa arkkitehtuurin, rakennustapojen ja rakennustekniikan kehittymistä ja rakennusten muutos- ja lisärakentamistapoja 1800- ja 1900-lukujen vaihteessa. Pihapiiri on näkyvällä paikalla tien varressa ja sillä ja sen rakennuksilla on kyläkuvallista merkitystä.

21.12.2018

Kuva 46. Näkymä pihaan tultaessa, julkisivu kaakkoon (kuvalähde Raahen kaupunki).

Kaavatilanne

Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. Alueella on voimassa vuonna 2003 hyväksytty Raahen pohjoiset mannerrannat -yleiskaava, jossa kohde on osoitettu loma-asuntotonttien alueena (RA-5).

Säilymisedellytykset ja suositukset

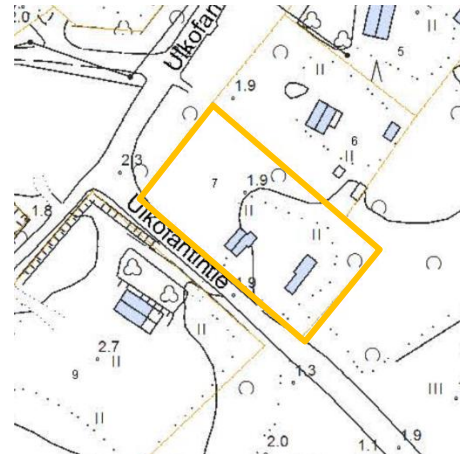
Rakennushistoriallisesti arvokas rakennus tai pihapiiri, jonka ominaispiirteet tulee säilyttää. Rakennuksia ei saa purkaa (MRL 41.2 §). Ennen rakennusta tai sen ympäristöä muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä, tulee museoviranomaiselle varata tilaisuus lausunnon antamiseen. Kunnostuksessa tai peruskorjauksen yhteydessä tulee noudattaa entistävää peruskorjaustapaa. Uudis- ja täydennysrakentamisen on sopeuduttava rakennustavaltaan ja sijainniltaan olemassa olevaan rakennuskantaan ja ympäristöön siten, että alueen kulttuurihistoriallisesti merkittävät ominaispiirteet säilyvät.

Kohde tulee huomioida alueen kaavaratkaisuissa.

21.12.2018

13. Ulko-Fantintie 82

- kylä: Pitkäkari
- kiinteistötunnus: 678-402-0001-0050
- sijainti: Ulkofantintie 82 (Iiläinen)
- tyyppi: vapaa-ajan asunto
- ajoitus: 1951
- arvottaminen: ei luokiteltavaa arvoa
- maastotyövaihe: maastotyöt tehty
- arvottamisvaihe: arviointi valmis

Kuva 47. 1950-luvun kesäasunto osoitteessa Ulko-Fantintie 82.

Rankarakenteinen vapaa-ajan asunto lähellä Merikanavaa. Mökki rakentuu kahdesta toisiensa kanssa lomassa olevasta noppamaisesta rakennuskehästä. Julkisivuja leimaavat omaleimaiset ikkunat, joista osa työntyy ulospäin. Huvila seisoo luonnonkiviperustalla ja se on vuorattu vaakasuuntaisella limilaudoituksella. Harjakatolla on huopakate.

Haaralan isäntä on rakentanut mökin perheensä kesäasunnoksi jo vuonna 1951, mutta loiva kattokulma ja nauhamaiset, vaakasuuntaiset ikkunat ovat tyypillisempiä lähestyttäessä 1960-lukua, kuten myös rakennuksen matala profiili ja sokkelittomuus. Pelkistetty ovi on tyypillinen jälleenrakennuskauden taloissa. Pula-aikana rakennustarvikkeita on ollut vaikea saada, ja pihapiirin saunarakennus ja käymälä ovatkin myöhemmin rakennettuja. Saunan ja liiterin käsittävä piharakennus on tyyllisestikin melko yhtenäinen päärakennuksen kanssa. Siinä on tosin käytetty nelion muotoista, jaokkeetonta ikkunamallia vaakasuuntaisen lisäksi.

21.12.2018

Kuvat 48 ja 49. Huvila sivupihalta ja saunarakennus.

Arvotus

Persoonallinen rakennus ilmentää aikakaudelleen tyypillistä rakennustapojen muutosta ja pula-ajan tapaa hyödyntää saatavilla olevia rakennusmateriaaleja ja -osia. Rakennus on kuitenkin visuaalisesti epätasapainoinen, eikä siten edusta ajalleen tyypillistä rakentamistapaa. Mökin rakentaneen alkuperäisen omistajan kuoltua rakennuksiin ei ole tehty suurempia korjauksia, eikä niitä ole suunnitelmissa lähiaikoina. Vuonna 2013 kiinteistö on ollut perikunnan omistuksessa. Rakennus on hyväkuntoinen muuten, mutta perustuksen ympärillä olevan maanpinnan muotoilu olisi tarpeellista. Myös liiallista kasvustoa olisi hyvä poistaa perustuksen viereltä.

Kaavatilanne

Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. Alueella on voimassa vuonna 2003 hyväksytty Raahen pohjoiset mannerrannat -yleiskaava, jossa kohde on osoitettu loma-asuntotonttien alueena (RA-6).

Säilymisedellytykset ja suositukset

Ulkofantintie 82:n pihapiirin huomioimisessa asemakaavoituksessa tulee kuulla museoviranomaista. Rakennus on tyyllisesti yksittäinen, muusta kylärakenteesta irrallinen kohde ja rakennuskannan arvot jäävät vähäisiksi.

Kohde tulee huomioida laadittavassa Pikkulahden asemakaavan muutoksessa ja laajennuksessa (Akm 240).

21.12.2018

3.7 ULKO-FANTTI

Ulko-Fantti sijoittuu tarkastelualueen osa-alueelle 3 Pitkäkari, Iiläinen ja Ulko-Fantti.

Alue sijaitsee ruutukaava-alueen länsipuolella Pikkulahden takana. Alue käsittää Ulko-Fantin huvila-alueen, joka koostuu vanhoista kalamajoista ja varastorakennuksista. Alue on pääasiassa vesistöjen rajaama. Ulko-Fantin itäpuolella sijaitsee venesatama.

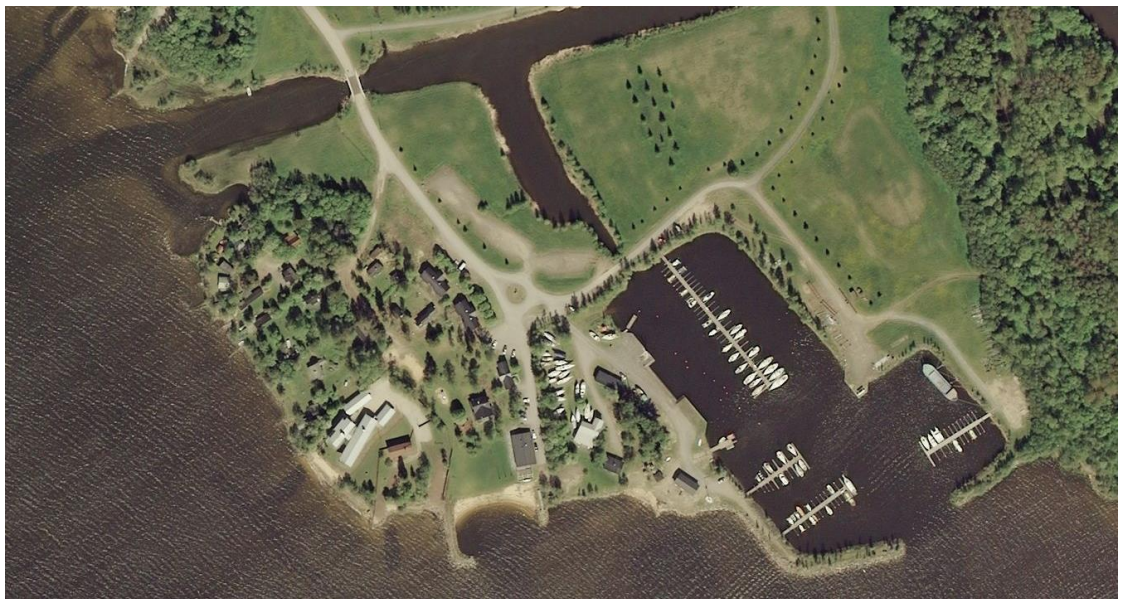
Ulko-Fantin saari oli kauppamerenkulun aikaan varastosaari. Ulko-Fantissa on 1700-luvulta 1900-luvun alkuun saakka ollut lukuisia kauppiaiden ja laivanvarustajien varastomakasiineja ja -aittoja sekä kalastajien tukikohtia verkko- ja kalaaittoineen.

1900-luvun alkukymmenille tultaessa porvaristo alkoi ostaa kalastajilta näitä rantapalstoja huvilanpaikoiksi. Rakennukset ovat nykyisin yksityisten omistajien ja yhdistysten vapaa-ajan asuntoja sekä koulutustiloja, jotka ovat käytössä lähinnä ke-säaikaan.

Vanhat kalamajat ovat Ulko-Fantista lähes kokonaan hävinneet. Varastomakasiinit ovat hävinneet täysin. Kehityskulku oli osa suurempaa muutosta, jossa Raahessa aiemmin kalastus- ja varastokäytössä olleet saaret ja rannat alkoivat muuttua huvila-alueiksi 1900-luvun alussa.

Alueen rakennukset ovat puurakenteisia huvilarakennuksia, jotka on rakennettu 1900-luvun alkuvuosista alkaen. Huviloiden ulkoasuja on kunnostettu pääsääntöisesti alkuperäistä asua kunnioittaen. Alueella on nähtävissä Raahen huvila- ja kalamaja-alueille tyypillinen rakenne: lähekkäin toisiaan sijaitsevat pienehköt huvilat muodostavat tiiviin kokonaisuuden.

Ulko-Fantti on ollut aikaisemmin saari, mutta nykyisin sinne on maayhteys. Kaupunkirakenteessa alue on Raahen keskusta lähinnä sijaitseva ja sitä palveleva huvila-alue.

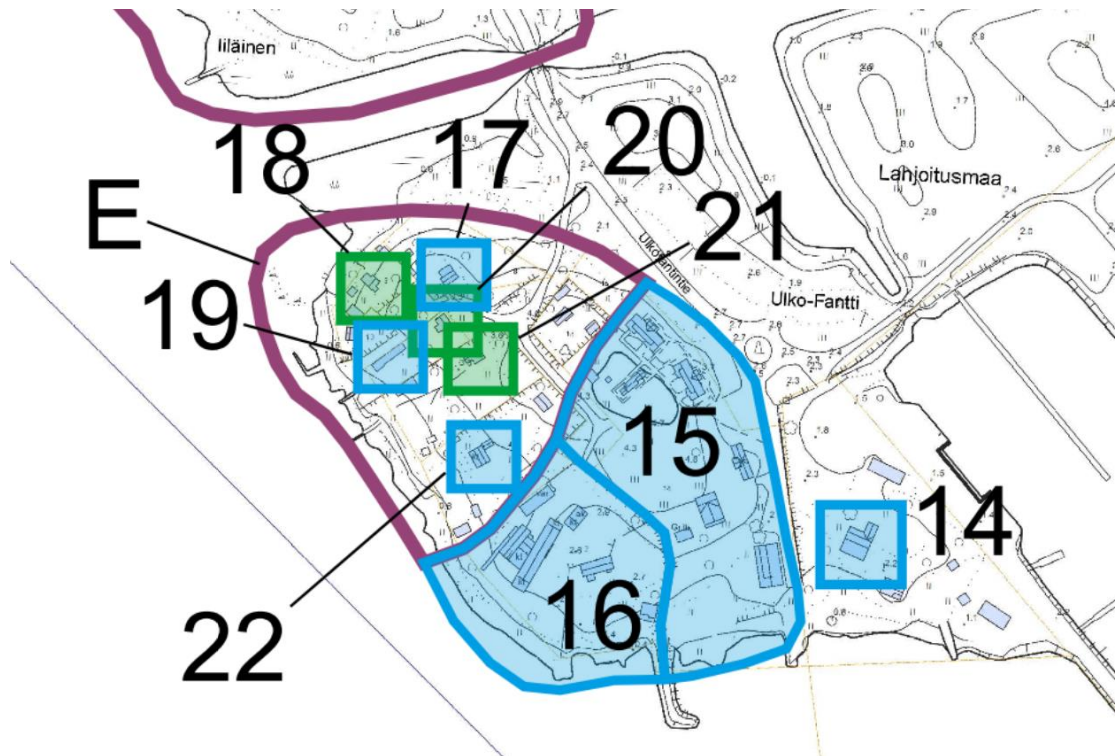

Kuva 50. Ortokuva Ulko-Fantin alueesta.

21.12.2018

Vanhaa Ulko-Fantin rakennuskantaa edustavat mm. Aurion huvila, Pyhäniemen huvila ja Pyhäniemen ja Jortamon kalamajat.

Ulko-Fantissa alueen tuntumassa sijaitsevat myös Raahen Purjehdusseura ry:n pursimaja, Rautaruukin työntekijäin ammattiosasto ry:n n:o 200 vapaa-ajanviettopaikka ja Saariahon huvila. Saariahon huvilan tontille on vuonna 2003 rakennettu Miilukangas ky:n uusi sauna- ja koulutusrakennuskompleksi.

Kuva 51. Kohteet ja aluerajaus Ulko-Fantin alueella.

Arvotus

Vanha huvila-asutus on Raahelle omaleimaista. Kohdealueella on useita alkuperäisen tyyliinsä säilyttäneitä huvilarakennuksia, jotka muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden. (alkuperäisyys, edustavuus, tyyppillisuus, yhtenäisyys). Rakennuksia on pidetty yllä ja korjattu pääsääntöisesti vanhaa kunnioittaen. Alue on yleisilmeeltään yhtenäinen.

Kaavatilanne

Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. Alueella on voimassa vuonna 2003 hyväksytty Raahen pohjoiset mannerrannat -yleiskaava, jossa alueelle on osoitettu lähivirkistysalueita (VL) sekä loma-asuntotonttien alueita (RA-4 ja RA-5). Lisäksi osa rakennuksista on osoitettu kaavassa suojeltavina rakennuksina, joita ei saa purkaa ilman pakottavaa syytä.

Säilymisedellytykset ja suositukset

Alueen kulttuurihistoriallisesti merkittävä ympäristö ja rakennuskanta tulee säilyttää ja vaalia sen autenttisuutta.

21.12.2018

Alueen suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä edistetään kulttuuriympäristön ja maiseman arvojen säilymistä. Uudis- ja korjausrakentaminen on sopeutettava rakennetun kulttuuriympäristön ominaispiirteisiin sekä kyläkuvallisiin, kulttuurihistoriallisiin ja/tai maisemallisiin arvoihin. Huomiota tulee kiinnittää myös rakennusten sijoitteluun, mittakaavaan, mittasuhteisiin ja materiaalivalintoihin.

Alue tulee huomioida alueen kaavaratkaisuissa.

21.12.2018

14. Purjehdusseuran maja

- kylä: Pitkäkari
- kiinteistötunnus: 678-402-1-50
- sijainti: Ulko-Fantti, palsta 1
- tyyppi: vapaa-aika ja matkailu
- ajoitus: 1918 – 1944
- arvottaminen: maakunnallisesti arvokas
- maastotyövaihe: maastotyöt tehty
- arvottamisvaihe: arviointi valmis

Kuva 52. Pursimajan kaakon julkisivu.

Kuva 53. Pursimajan pihanpuoli, julkisivu pohjoiseen.

Nykyinen Raahen Purjehdusseuran palsta on ollut alkuaan kahtena eri huvilapalstana: toinen puoli maisteri Johannes Latomaalla ja toinen Jenny, Erkki ja Elli Siipolla. Nykyisen pursimajan vanhimmat osat lienevät Siipon yksityisen huvilan rakenteita vuosilta 1910-1920. Puutavaraliikemies Anders Waldenström osti Latoimaan osuuden 20.4.1948. Raahen purjehdusseuran aiempi pursimaja Jotaila me-

21.12.2018

netettiin puutavarayhtiö Kristiinan Puulle, joka tarvitsi suojaisan paikan mahdollisille tukkilautoilleen. Kaupunki ei suostunut jatkamaan maanvuokrasopimusta ja näin pakotti purjehdusseuran myymään rakennuksen Kristiinan puulle v. 1950. Purjehdusseura aloitti välittömästi uuden pursimajan etsimisen. Asia ratkesi lopulta siten, että puutavaramies Anders Waldenström ilmoitti halukkuutensa myydä Ulko-Fantissa sijaitsevan huvilansa, joka siirtyi seuran hallintaan 29.5.1952. Purjehdusseura lunasti palstan kokonaisuudessaan. Hirsihuvila oli melko huonossa kunnossa. Alue ja tontti olivat kuitenkin erinomaisia, ja purjehdusseura kunnosti ja laajensi tiloja rakentaen uuden salin ravintola- ja kokouskäyttöön vuonna 1953. Saliosaa on jatkettu lautarakenteisella avoterassilla 1990-luvulla.

Arvotus

MRKY2015: R

Raahen Purjehdusseuran pursimajassa ajallinen kerrostuneisuus ilmenee tasapainoisella tavalla. Kohteen rakennushistorialliset arvot syntyvät paitsi suunnittelun ja rakentamisen, myös käytön vaatimien kunnostus- ja muutostoimenpiteiden tuloksena. Ne pohjautuvat sen elinkaaren aikaisten tyylihistorian ilmiöiden ja rakennusteknisten ratkaisujen ilmentymiseen. Rakennuksen arvoa lisää sen pitkä historia pursimajana, joka jatkuu edelleen. Rakennuksen korjaustoimet on pääsääntöisesti toteutettu kunnioittaen alkuperäistä asua, mutta vesikattomateriaalin valinnan osalta tämä ei ole toteutunut.

Kaavatilanne

Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. Alueella on voimassa vuonna 2003 hyväksytty Raahen pohjoiset mannerrannat -yleiskaava, jossa kohde on osoitettu loma-asuntotonttien alueena (RA-5). Kohteen päärakennusta koskee kaavassa myös merkintä sr1: suojeltava rakennus, jota ei saa purkaa ilman pakottavaa syytä.

Säilymisedellytykset ja suositukset

Rakennushistoriallisesti arvokas rakennus tai pihapiiri, jonka ominaispiirteet tulee säilyttää. Rakennuksia ei saa purkaa (MRL 41.2 §). Ennen rakennusta tai sen ympäristöä muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä, tulee museoviranomaiselle varata tilaisuus lausunnon antamiseen. Kunnostuksessa tai peruskorjauksen yhteydessä tulee noudattaa entistävää peruskorjaustapaa. Uudis- ja täydennysrakentamisen on sopeuduttava rakennustavaltaan ja sijainniltaan olemassa olevaan rakennuskantaan ja ympäristöön siten, että alueen kulttuurihistoriallisesti merkittävät ominaispiirteet säilyvät.

Kohde tulee huomioida alueen kaavaratkaisuissa.

21.12.2018

15. Rautaruukin työntekijäin ammattiosasto ry:n huvila (AO 200:n maja)

- kylä: Pitkäkari
- kiinteistötunnus: 678-402-1-50
- sijainti: Ulko-Fantti, palsta 14
- tyyppi: vapaa-aika ja matkailu
- ajoitus: 1918 – 1944
- arvottaminen: maakunnallisesti arvokas
- maastotyövaihe: maastotyöt tehty
- arvottamisvaihe: arviointi valmis

Kuva 54. Rautaruukin työntekijäin ammattiosasto 200 ry:n huvila.

Pihapiiri koostuu päärakennushuvilasta, rannan pyöröhirsisestä saunarakennuksesta, kahdesta majoitusrakennuksesta ja muutamasta piharakennuksesta.

Rakennus on erittäin edustavalle paikalle 1900-luvun alussa rakennettu porvarishuvila. Se sijaitsee Raahen keskustasta katsottuna Pikkulahden takana, etelään viettävällä rinteellä.

Tehtailija John Kivinen, hautakiveistämön omistaja, rakennutti paikalle ensimmäisen huvilan vuonna 1929. "Sokeri-Jussi", vuorineuvos John Grundström, osti paikan vuonna 1930 ja rakensi uuden rankorakenteisen huvilan. Grundström myi huvilan Santaholma -yhtiöiden kassanhoitaja Heikki Myllylälle vuonna 1939. Myllylän perikunta myi paikan AO 200:lle 7.7.1977.

Vanha päärakennus on peruskorjattu vuonna 1996. Huvilan lasiveranta rakennettiin tuolloin umpinaiseksi ja laajennettiin koko rakennuksen levyiseksi saliksi. Myös

21.12.2018

kuistit uusittiin. Rakennus toimii juhla- ja koulutustilaisuuksien sekä kokousten pitopaikkana sekä majoituskäytössä. Yläkerrassa on kolme makuuhuonetta, alakerassa keittiö, takkahuone ja tilava sali. Rakennus ei ole talvikäytössä.

Kuva 55. Rautaruukin työntekijäin ammattiosasto 200 ry:n huvila.

Arvotus

MRKY2015: R

AO 200:n kiinteistön vanha päärakennus on kauniisti säilynyt 1920-1930 -lukujen vaihteen uudenlaisen puurakentamisen edustaja. Esimerkiksi rankorakenteen ja betonijalan käyttö olivat 1900-luvun alkuvuosikymmenten moderneja ratkaisuja. Rakennuksen kunnostus- ja muutostoimenpiteet on tehty vanhaa tyyliä kunnioittaen. Vesikaton osalta aikakaudelle uskollinen tyyli ei toteudu.

Kaavatilanne

Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. Alueella on voimassa vuonna 2003 hyväksytty Raahen pohjoiset mannerrannat -yleiskaava, jossa kohde on osoitettu loma-asuntotonttien alueena (RA-5). Kohteen päärakennusta koskee kaavassa myös merkintä sr2: suojeltava rakennus, jota ei saa purkaa ilman pakottavaa syytä.

Säilymisedellytykset ja suositukset

Rakennushistoriallisesti arvokas rakennus tai pihapiiri, jonka ominaispiirteet tulee säilyttää. Rakennuksia ei saa purkaa (MRL 41.2 §). Ennen rakennusta tai sen ympäristöä muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä, tulee museoviranomaiselle varata tilaisuus lausunnon antamiseen. Kunnostuksessa tai peruskorjauksen yhteydessä tulee noudattaa entistäväää peruskorjaustapaa. Uudis- ja täydennysrakentamisen on sopeuduttava rakennustavaltaan ja sijainniltaan olemassa olevaan rakennuskantaan ja ympäristöön siten, että alueen kulttuurihistoriallisesti merkittävät ominaispiirteet säilyvät.

Kohde tulee huomioida alueen kaavaratkaisuissa.

21.12.2018

16. Saariahon huvila (Miilukankaan maja) ja Miilukangas ky:n koulutus- ja virkistysrakennus

- kylä: Pitkäkari
- kiinteistötunnus: 678-402-1-50
- sijainti: Ulko-Fantti, palsta 3
- tyyppi: vapaa-aika ja matkailu
- ajoitus: 1918 – 1944
- arvottaminen:

Saariahon huvila: maakunnallisesti arvokas

Miilukangas ky:n koulutus- ja virkistysrakennus: seurattava kohde

- maastotyövaihe: maastotyöt tehty
- arvottamisvaihe: arviointi valmis

Kuva 56. Saariahon huvila.

Merikapteeni Kankaan 1913 asunnokseen rakennuttama talo sijaitsee Ulko-Fantin niemen lounaiskärjessä. Kangas aikoi tehdä talosta talviasuttavan eli ympärivuotisen asuntonsa. Hän eli kuitenkin vain noin 2 vuotta talon valmistuttua. Vuonna 1917 talon osti kauppias Johan Petter Saariaho. Huvila oli Saariahon huvilla yli 70 vuotta, Olavi Saariaho oli toista omistajapolvea. Vuonna 2002 huvilan osti Miilukangas Ky henkilökuntansa koulutus- ja virkistyspaikaksi.

Vuoden 1924 paikkeilla rakennusta on laajennettu länsiosastaan, kun silloiset kaksoikkoroksiset avokuistit rakennettiin umpinaisiksi. Samalta ajalta lienee hieman Jugend -tyylinen ulkolaudoitus, jonka alla on alkuperäinen punamullattu pystyvuorilauta. Talon keskiosa, olohuone, on hirsirunkoinen. Hirsiä ei ole salvottu toisiinsa vaan liitetty naulaamalla.

21.12.2018

Palstalle on annettu 28.5.2002 poikkeamispäätös, mikä mahdollisti Koulutuskeskus Miilukangas Ky:n 2-kerroksisen koulutus- ja virkistyskeskuksen rakentamisen. Keskukseen kuuluu 1-kerroksinen huoltorakennus ja vaja/autokatos. Uusi, arkkitehtuuriltaan edustava rakennuskokonaisuus sijaitsee Saariahon huvilan luoteispuolella. Rakennuksen on suunnitellut vaasalainen arkkitehtitoimisto Aitoaho & Viljanen (Kaarlo Viljanen).

Kuva 57. Saariahon huvilan lounaispääty ja lasiveranta.

Kuva 58. Miilukangas ky:n koulutus- ja virkistysrakennus.

21.12.2018

Arvotus

Saariahon Huvila:

MRKY2015: R

Saariahon huvilassa näkyy mielenkiintoisella tavalla vaikutteita 1800- ja 1900-lukujen vaihteen molemmin puolin vallinneista tyyllisuuntauksista. Rungon mittasuhteet kielivät 1800-luvusta. Alkuperäinen punamullattu verhous on peitetty ja nykyinen rimadetaljein jaoteltu julkisivu hentoine maanläheisine värityksineen on jugendille tyypillinen. Venäläistyypistä T-ikkunaa on suosittu 1800-luvun loppupuolella, kun taas neliön muotoinen, neliruutuinen ikkuna on tyypillinen 1800-luvun alulle. Ajan kerrokset nivoutuvat yhteen harmonisella tavalla. Kohteen rakennushistorialliset arvot syntyvät paitsi suunnittelun ja rakentamisen, myös kunnostus- ja muutostoimenpiteiden tuloksena. Ne pohjautuvat sen elinkaaren aikaisten tyylihistorian ilmiöiden ja rakennusteknisten ratkaisujen ilmentymiseen. Vesikattoratkaisu ei ole tyypillinen 1900-luvun alkupuolelle.

Miilukangas ky:n koulutus- ja virkistysrakennus:

Arkkitehtuuriltaan edustava moderni rakennuskokonaisuus, joka on kuitenkin verrattain nuori, jolloin rakennus- ja kulttuurihistoriallista arvoa on toistaiseksi vielä vaikea määrittää. Seurattava kohde.

Kaavatilanne

Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. Alueella on voimassa vuonna 2003 hyväksytty Raahen pohjoiset mannerrannat -yleiskaava, jossa kohde on osoitettu loma-asuntotonttien alueena (RA-5). Saariahon huvilaa koskee kaavassa myös merkintä sr3: suojeltava rakennus, jota ei saa purkaa ilman pakottavaa syytä.

Säilymisedellytykset ja suositukset

Saariahon huvila: Rakennushistoriallisesti arvokas rakennus tai pihapiiri, jonka ominaispiirteet tulee säilyttää. Rakennuksia ei saa purkaa (MRL 41.2 §). Ennen rakennusta tai sen ympäristöä muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä, tulee museoviranomaiselle varata tilaisuus lausunnon antamiseen. Kunnostuksessa tai peruskorjauksen yhteydessä tulee noudattaa entistävää peruskorjaustapaa. Uudis- ja täydennysrakentamisen on sopeuduttava rakennustavaltaan ja sijainniltaan olemassa olevaan rakennuskantaan ja ympäristöön siten, että alueen kulttuurihistoriallisesti merkittävät ominaispiirteet säilyvät.

Kohde tulee huomioida alueen kaavaratkaisuissa.

Miilukangas ky:n koulutus- ja virkistysrakennus: Seurattava kohde

21.12.2018

17. Pyhäniemen huvila

- kylä: Pitkäkari
- kiinteistötunnus: 678-402-1-50
- sijainti: Ulko-Fantti 1, palsta 8
- tyyppi: vapaa-aika ja matkailu
- ajoitus: 1918 – 1944
- arvottaminen: maakunnallisesti arvokas
- maastotyövaihe: maastotyöt tehty
- arvottamisvaihe: arviointi valmis

Kuva 59. Pyhäniemen huvila.

Pyhäniemen huvila on tyypillinen yksityisen raahelaisen huvila-asumisen edustaja. Talo on lautaverhottu ja todennäköisesti rankorakenteinen, mikä viittaa sen ajoittuvan aikaisintaan 1900-luvun alkuvuosikymmenille. Matalampi verantaosa on tyypillinen alueen huviloille. Pihapiiriin kuuluu pieni 1930-luvun huvila ja sauna sekä 1800-luvulta periytyvät kalamaja ja verkkovaja.

Nykyisen omistajan isän Fredrik Pyhäniemen ja Pauli Oravan yhdessä omistama kiinteistö 1930-luvulta, palsta vuokrattu 1.1.1929 alkaen. Omistus siirtynyt sittemmin yksin Pyhäniemelle.

21.12.2018

Kuva 60. Pyhäniemen huvila.

Arvotus

MRKY2015: R

Kohteen erityispiirteet liittyvät sen aikansa tyylliseen ja rakennustekniseen kehityskulkuun. Rakennus on ulkoisesti hyväkuntoinen ja sen korjaustyöt on toteutettu alkuperäisasua kunnioittavalla tavalla. Talolla on merkitystä osana Ulko-Fantin huvilarakentamisen leimaamaa kyläkuvaa.

Kaavatilanne

Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. Alueella on voimassa vuonna 2003 hyväksytty Raahen pohjoiset mannerrannat -yleiskaava, jossa kohde on osoitettu loma-asuntotonttien alueena (RA-5). Kohteen päärakennusta koskee kaavassa myös merkintä sr6: suojeltava rakennus, jota ei saa purkaa ilman pakottavaa syytä.

Säilymisedellytykset ja suositukset

Rakennushistoriallisesti arvokas rakennus tai pihapiiri, jonka ominaispiirteet tulee säilyttää. Rakennuksia ei saa purkaa (MRL 41.2 §). Ennen rakennusta tai sen ympäristöä muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä, tulee museoviranomaiselle varata tilaisuus lausunnon antamiseen. Kunnostuksessa tai peruskorjauksen yhteydessä tulee noudattaa entistävää peruskorjaustapaa. Uudis- ja täydennysrakentamisen on sopeuduttava rakennustavaltaan ja sijainniltaan olemassa olevaan rakennuskantaan ja ympäristöön siten, että alueen kulttuurihistoriallisesti merkittävät ominaispiirteet säilyvät.

Kohde tulee huomioida alueen kaavaratkaisuissa.

21.12.2018

18. Ulko-Fantti 3

- kylä: Pitkäkari
- kiinteistötunnus: 678-402-1-50
- sijainti: Ulko-Fantti 3, palsta 9
- tyyppi: vapaa-aika ja matkailu
- ajoitus: 1900-luku
- arvottaminen: paikallisesti arvokas
- maastotyövaihe: maastotyöt tehty
- arvottamisvaihe: arviointi valmis

Kuva 61. Ulkofantti 3.

Kauniilla rantapaikalla Ulko-Fantin niemen luoteiskärjessä oleva pittoreski mökki on saanut vaikutteita useilta aikakausilta. Sitä ei voi lukea kuuluvaksi mihinkään tiettyyn tyyliin. Neliön muotoinen, neliruutuinen ikkuna on tyypillinen 1800-luvun alulle. Pystysuuntainen peiterimalaudoitus on puolestaan 1900-luvun alkupuolelle tyypillinen puuverhoustapa. Sokkelittomuus on tyypillisintä 1960-luvun rakennuksille. Rakennuksen takaosassa vaikuttaa olevan muuta rakennusta myöhemmin toteutettu laajennusosa. Mökki pihapiireineen vaikuttaa olevan aktiivisessa käytössä ja hyvin hoidettu.

Arvotus

Rakennus on hyvässä kunnossa ja sillä on käyttöarvoa nykyisessä tilassaan. Kohteella ei ole erityistä rakennus- tai kulttuurihistoriallista arvoa.

21.12.2018

Kaavatilanne

Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. Alueella on voimassa vuonna 2003 hyväksytty Raahen pohjoiset mannerrannat -yleiskaava, jossa kohde on osoitettu loma-asuntotonttien alueena (RA-4).

Säilymisedellytykset ja suositukset

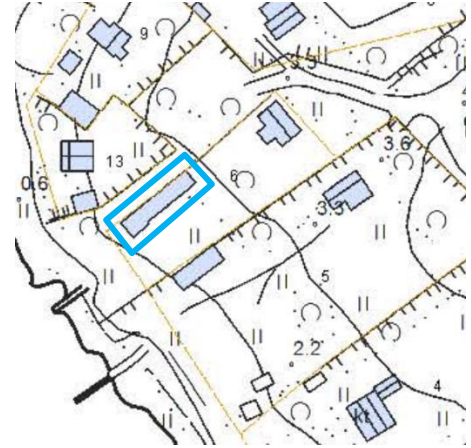
Ulko-Fantti 3:n pihapiiri huomioidaan osana Ulko-Fantin entisen kalastajakylän huvila-asutuksen leimaamaa kyläkuva.

Kohde tulee huomioida alueen kaavaratkaisuissa.

21.12.2018

19. Jortaman verkko- ja kalamajat

- kylä: Pitkäkari
- kiinteistötunnus: 678-402-1-50
- sijainti: Ulko-Fantti 7, palsta 6
- tyyppi: kalastus
- ajoitus: 1918-1944
- arvottaminen: maakunnallisesti arvokas
- maastotyövaihe: maastotyöt tehty
- arvottamisvaihe: arviointi valmis

Kuva 62. Tienäkymä Jortaman verkko- ja kalamajojen kohdalla.

1900-luvun alusta periytyviä kala- ja verkkomajoja, joita on käytetty vapaa-ajan asumiseen 1930-luvulta lähtien. Palsta on vuokrattu huvilapalstaksi August Jählströmille (myöh. Jortama) vuonna 1933. Saunan katon rakenteet ja kate on uusittu 2000-luvun alussa.

Ulko-Fantissa on 1700-luvulta 1900-luvun alkuun saakka ollut lukuisia kauppiaiden ja laivanvarustajien varastomakasiineja ja -aittoja sekä kalastajien tukikohtia verkko- ja kala-aittoineen. 1900-luvun alkukymmenille tultaessa porvaristo osti kalastajilta näitä rantapaikkoja huvilapaikoiksi ja vanhat kalamaja-alueet ovat Ulko-Fantista lähes kokonaan hävinneet. Varastomakasiinit ovat hävinneet kokonaan.

21.12.2018

Kuva 63. Jortaman verkko- ja kalamajat.

Kuva 64. Julkisivut kaakkoon ja lounaaseen, pihan puoli (kuvan lähde Raahen kaupunki).

21.12.2018

Arvotus

MRKY2015: H

Jortaman kala- ja verkkomajat ovat alueella harvinaisiksi käyneitä kalastushistoriasta kertovia rakennuksia. Niillä on historiallista ja kyläkuvallista arvoa. Rakennukset ovat kohtuullisen hyväkuntoisia.

Kaavatilanne

Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. Alueella on voimassa vuonna 2003 hyväksytty Raahen pohjoiset mannerrannat -yleiskaava, jossa kohde on osoitettu loma-asuntotonttien alueena (RA-4). Rakennusta koskee kaavassa myös merkintä sr5: suojeltava rakennus, jota ei saa purkaa ilman pakottavaa syytä.

Säilymisedellytykset ja suositukset

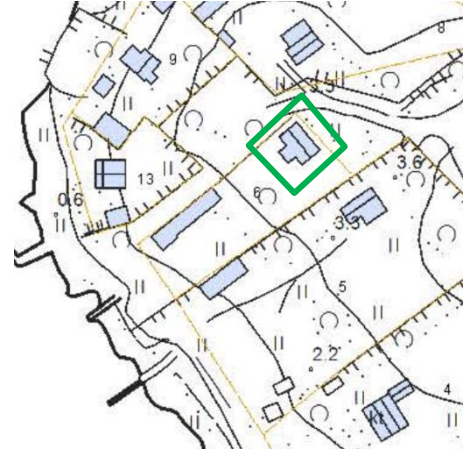
Historiallisesti arvokas rakennus tai pihapiiri, jonka ominaispiirteet tulee säilyttää. Rakennuksia ei saa purkaa (MRL 41.2 §). Ennen rakennusta tai sen ympäristöä muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä, tulee museoviranomaiselle varata tilaisuus lausunnon antamiseen. Kunnostuksessa tai peruskorjauksen yhteydessä tulee noudattaa entistävää peruskorjaustapaa. Uudis- ja täydennysrakentamisen on sopeuttava rakennustavaltaan ja sijainniltaan olemassa olevaan rakennuskantaan ja ympäristöön siten, että alueen kulttuurihistoriallisesti merkittävät ominaispiirteet säilyvät.

Kohde tulee huomioida alueen kaavaratkaisuissa.

21.12.2018

20. Jortaman huvila

- kylä: Pitkäkari
- kiinteistötunnus: 678-402-1-50
- sijainti: Ulko-Fantti 7, palsta 6
- tyyppi: vapaa-aika ja matkailu
- ajoitus: 1900-luku
- arvottaminen: paikallisesti arvokas
- maastotyövaihe: maastotyöt tehty
- arvottamisvaihe: arviointi valmis

Kuva 65. Jortaman huvila lännestä.

Jortaman huvilassa on 1800-luvun loppupuoliskon tyylipiirteitä, kuten vinoruutuiset ikkunat ja parvekkeen ristikkodetaljoitu kaide. 2-kerroksinen huvila matalampine verantaosineen on massoitteeltaan monien alueen huviloiden kaltainen, mutta tyyppillisesti tämän tyyppiset huvilat ovat punamullattuja. Maanläheinen vihreä on jugendin värimaailmaa.

21.12.2018

Kuva 66. Jortaman huvila pohjoisesta.

Arvotus

Jortaman huvilassa näkyy yksilöllisesti sovellettuja vaikutteita 1800- ja 1900-lukujen vaihteen molemmin puolin vallinneista tyyliuuntauksista. Ikkunadetaljoinnin autenttisuus on kyseenalainen. Ikkunat ovat myös keskenään erityylisiä. Kohteella on paikallista rakennushistoriallista arvoa sen kertoessa tyyliuuntauksien vaihteisesta muutoksesta alueella.

Kaavatilanne

Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. Alueella on voimassa vuonna 2003 hyväksytty Raahen pohjoiset mannerrannat -yleiskaava, jossa kohde on osoitettu loma-asuntotonttien alueena (RA-4).

Säilymisedellytykset ja suositukset

Jortaman huvila pihapiireineen huomioidaan osana Ulko-Fantin entisen kalastajakylän huvila-asutuksen leimaamaa kyläkuva.

Kohde tulee huomioida alueen kaavaratkaisuissa.

21.12.2018

21. Ulko-Fantti 9

- kylä: Pitkäkari
- kiinteistötunnus: 678-402-1-50
- sijainti: Ulko-Fantti 9, palsta 5
- tyyppi: vapaa-aika ja matkailu
- ajoitus: 1900-luku
- arvottaminen: paikallisesti arvokas
- maastotyövaihe: maastotyöt tehty
- arvottamisvaihe: arviointi valmis

Kuva 67. Ulkofantti 9:n huvila koillisesta.

Rakennus on tyyppinen raahelaisen huvila-asumisen edustaja. Kaksikerroksinen talo on lautaverhottu ja todennäköisesti rankorakenteinen, mikä viittaa sen ajoittuvan aikaisintaan 1900-luvun alkuvuosikymmenille. Matalampi verantaosa on tyyppinen alueen huviloille. Pihapiiriin kuuluu pieni 1930-luvun huvila ja sauna sekä 1800-luvulta periytyvät kalamaja ja verkkovaja.

21.12.2018

Kuva 68. Ulkofantti 9:n huvila kaakosta.

Arvotus

Huvila on pidetty hyvässä kunnossa, ja se vaikuttaa olevan aktiivisessa käytössä. Persoonallinen rakennus ilmentää aikakaudelleen tyypillistä rakennustapojen muutosta ja pula-ajan tapaa hyödyntää saatavilla olevia rakennustapoja, -materiaaleja ja -osia. Rakennus on kuitenkin tyyllillisesti rönsyilevä, eikä siten edusta tietyille ajalle tyypillistä rakentamistapaa. Erityisesti lukuisat eri ikkunamallit sekä parvekkeen alueen tyyllilliset ratkaisut vähentävät kohteen rakennushistoriallista arvoa.

Kaavatilanne

Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. Alueella on voimassa vuonna 2003 hyväksytty Raahen pohjoiset mannerrannat -yleiskaava, jossa kohde on osoitettu loma-asuntotonttien alueena (RA-4).

Säilymisedellytykset ja suositukset

Pitkäkari 3:n pihapiiri huomioidaan osana Ulko-Fantin entisen kalastajakylän huvila-asutuksen leimaamaa kyläkuva.

Kohde tulee huomioida alueen kaavaratkaisuissa.

21.12.2018

22. Aurion huvila

- kylä: Pitkäkari
- kiinteistötunnus: 678-402-1-50
- sijainti: Ulko-Fantti 11, palsta 4
- tyyppi: vapaa-aika ja matkailu
- ajoitus: 1945 – 1974
- arvottaminen: maakunnallisesti arvokas
- maastotyövaihe: maastotyöt tehty
- arvottamisvaihe: arviointi valmis

Kuva 69. Aurion huvila.

Aurion huvilan paikalla oli alkujaan kalastaja Rajaniemen verkkovaja. Paikan osti 1920-luvulla toimittaja, myöhemmin lehden ja kirjapainon omistaja, August Aurio huvilanpaikaksi.

Varsinainen huvila on rakennettu August Aurion toimesta 1932. Samalla tontille on rakennettu sauna ja vaja ja myöhemmin vuonna 1956 toinen huvila lähemmäksi Ulko-Fanttiin johtavaa tietä ja kauemmaksi rannasta, jolloin vanha huvila on jäänyt omaan rauhaan.

Huvila on peruskorjattu 1998 – 1999, jolloin mm. ikkunat on vaihdettu ja vuoraus uusittu. 1-kerroksiseen osaan on jätetty vanhat ikkunat ja vaakaponttilauta vaihdettu pystyrimavuoraukseksi.

21.12.2018

Kuva 70. Aurion huvila.

Arvotus

MRKY2015: R

Aurion huvila on yhdistelmä 1800-luvun perinteistä rakennustapaa ja 1900-luvun alkuvuosikymmenille tyypillisiä piirteitä, joista esimerkkinä pystymallinen peiterimalaudoitus. Talo on myös todennäköisesti rankorakenteinen, mikä osaltaan viittaa sen ajoittuvan aikaisintaan 1900-luvun alkuun. Kohteen tyylipiirteet liittyvät sen aikansa arkkitehtuurin ja rakennustekniikan kehityskulkuun. Rakennus on ulkoisesti hyväkuntoinen ja sen korjaus- ja muutostyöt on pääpiirteissään toteutettu alkuperäisasua kunnioittavalla tavalla.

Kaavatilanne

Alueella ei ole voimassa olevaa asemakaavaa. Alueella on voimassa vuonna 2003 hyväksytty Raahen pohjoiset mannerrannat -yleiskaava, jossa kohde on osoitettu loma-asuntotonttien alueena (RA-5). Kohteen päärakennusta koskee kaavassa myös merkintä sr4: suojeltava rakennus, jota ei saa purkaa ilman pakottavaa syytä.

Säilymisedellytykset ja suositukset

Rakennushistoriallisesti arvokas rakennus tai pihapiiri, jonka ominaispiirteet tulee säilyttää. Rakennuksia ei saa purkaa (MRL 41.2 §). Ennen rakennusta tai sen ympäristöä muuttaviin toimenpiteisiin ryhtymistä, tulee museoviranomaiselle varata tilaisuus lausunnon antamiseen. Kunnostuksessa tai peruskorjauksen yhteydessä tulee noudattaa entistäväää peruskorjaustapaa. Uudis- ja täydennysrakentamisen on sopeuduttava rakennustavaltaan ja sijainniltaan olemassa olevaan rakennuskantaan ja ympäristöön siten, että alueen kulttuurihistoriallisesti merkittävät ominaispiirteet säilyvät.

Kohde tulee huomioida alueen kaavaratkaisuissa.

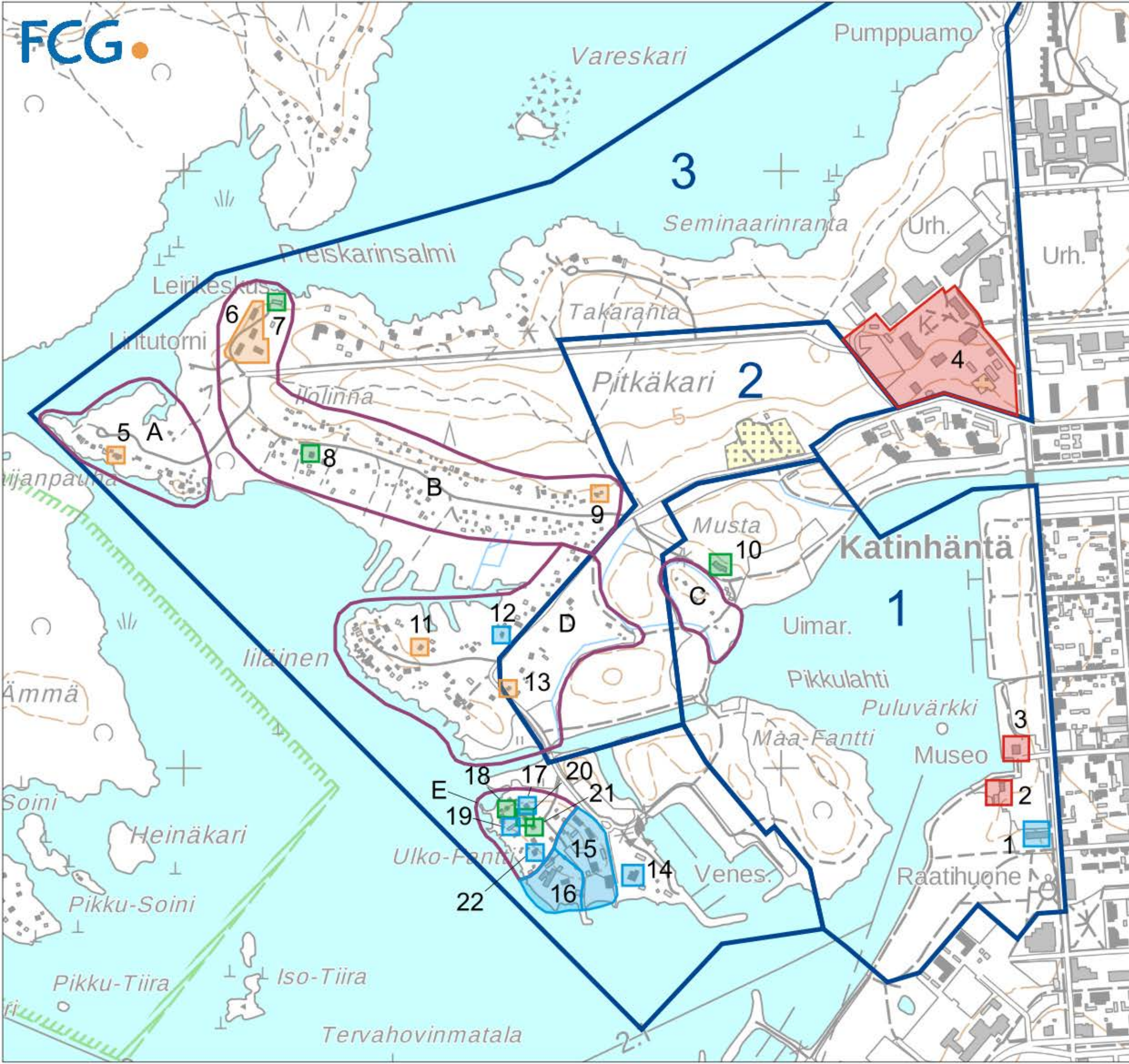
21.12.2018

4 KOOSTETTU ALUE- JA KOHDETAULUKKO JA SUOSITUKSET

Pitkäkari – Pikkulahti, Rakennetun kulttuuriympäristön inventointi				
INVENTOIDUT ALUEKOKONAISUUDET				
Alue	Osa-alue	Kaavatilanne	Arvotus	Suosituks
A Maijanpauha	3 Pitkäkari, Iiläinen ja Ulko-Fantti	Raahen pohjoiset mannerrannat YK vuodelta 2003	ei luokiteltavaa arvoa	ei tarvetta huomioida kaavaratkaisuissa
B Pitkäkari – Ilolinna	3 Pitkäkari, Iiläinen ja Ulko-Fantti	Raahen pohjoiset mannerrannat YK vuodelta 2003	ei luokiteltavaa arvoa	ei tarvetta huomioida kaavaratkaisuissa
C Musta	1 Pikkulahti	Raahen pohjoiset mannerrannat YK vuodelta 2003	ei luokiteltavaa arvoa	ei tarvetta huomioida kaavaratkaisuissa
D Iiläinen	osittain 2 Kaupunginlahden ranta ja osittain 3 Pitkäkari, Iiläinen ja Ulko-Fantti	Raahen pohjoiset mannerrannat YK vuodelta 2003	paikallisesti arvokas	huomioitava alueen kaavaratkaisuissa
E Ulko-Fantti	3 Pitkäkari, Iiläinen ja Ulko-Fantti	Raahen pohjoiset mannerrannat YK vuodelta 2003	paikallisesti arvokas	huomioitava alueen kaavaratkaisuissa
INVENTOIDUT KOHTEET				
Kohde	Osa-alue	Kaavatilanne	Arvot	Suosituks
1. Paloasema	1 Pikkulahti	AK vuodelta 1967	maakunnallisesti arvokas	huomioitava alueen kaavaratkaisuissa
2. Ruiskuhuone ja Pruutta	1 Pikkulahti	AK vuodelta 1967	valtakunnallisesti arvokas, RKY	huomioitava alueen kaavaratkaisuissa
3. Pakkahuoneen museo	1 Pikkulahti	AK vuodelta 1967	valtakunnallisesti arvokas, RKY	huomioitava alueen kaavaratkaisuissa
4. Raahen seminaari	3 Pitkäkari, Iiläinen ja Ulko-Fantti	AK vuodelta 1987	valtakunnallisesti arvokas, RKY	huomioitava alueen kaavaratkaisuissa, tarkempi inventointi / RHS suositeltava
5. Maijanpauha 30	3 Pitkäkari, Iiläinen ja Ulko-Fantti	Raahen pohjoiset mannerrannat YK vuodelta 2003	ei luokiteltavaa arvoa	ei tarvetta huomioida kaavaratkaisuissa
6. Iloinnan leirikeskus	3 Pitkäkari, Iiläinen ja Ulko-Fantti	Raahen pohjoiset mannerrannat YK vuodelta 2003	ei luokiteltavaa arvoa	ei tarvetta huomioida kaavaratkaisuissa
7. Rantavaja (Ilolinna)	3 Pitkäkari, Iiläinen ja Ulko-Fantti	Raahen pohjoiset mannerrannat YK vuodelta 2003	paikallisesti arvokas	huomioitava alueen kaavaratkaisuissa

21.12.2018

8. Pitkäkari 48	3 Pitkäkari, Iiläinen ja Ulko-Fantti	ei kaavaa	paikallisesti arvokas	huomioitava alueen kaavaratkaisuissa
9. Pitkäkari 3	3 Pitkäkari, Iiläinen ja Ulko-Fantti	ei kaavaa	ei luokiteltavaa arvoa	ei tarvetta huomioida kaavaratkaisuissa
10. Pikkulahden rantapaviljonki	1 Pikkulahti	Raahen pohjoiset mannerrannat YK vuodelta 2003	paikallisesti arvokas	huomioitava alueen kaavaratkaisuissa
11. Iiläisenkuja 9	3 Pitkäkari, Iiläinen ja Ulko-Fantti	Raahen pohjoiset mannerrannat YK vuodelta 2003	ei luokiteltavaa arvoa	ei tarvetta huomioida kaavaratkaisuissa
12. Peltomaan huvila	3 Pitkäkari, Iiläinen ja Ulko-Fantti	Raahen pohjoiset mannerrannat YK vuodelta 2003	maakunnallisesti arvokas	huomioitava alueen kaavaratkaisuissa
13. Ulko-Fantintie 82	2 Kaupunginlahden ranta	Raahen pohjoiset mannerrannat YK vuodelta 2003	ei luokiteltavaa arvoa	huomioitava alueen kaavaratkaisuissa
14. Purjehdusseuran maja	3 Pitkäkari, Iiläinen ja Ulko-Fantti	Raahen pohjoiset mannerrannat YK vuodelta 2003	maakunnallisesti arvokas	huomioitava alueen kaavaratkaisuissa
15. Rautaruukin työntekijäin ammattiosasto ry:n huvila (AO 200:n maja)	3 Pitkäkari, Iiläinen ja Ulko-Fantti	Raahen pohjoiset mannerrannat YK vuodelta 2003	maakunnallisesti arvokas	huomioitava alueen kaavaratkaisuissa
16. Saariahon huvila (Miilukan-kaan maja) ja Miilukangas ky:n koulutus- ja virkistysrakennus	3 Pitkäkari, Iiläinen ja Ulko-Fantti	Raahen pohjoiset mannerrannat YK vuodelta 2003	Saariahon huvila: maakunnallisesti arvokas Miilukangas ky:n koulutus- ja virkistysrakennus: ei luokiteltavaa arvoa	Saariahon huvila: huomioitava alueen kaavaratkaisuissa Miilukangas ky:n koulutus- ja virkistysrakennus: seurattava kohde
17. Pyhäniemen huvila	3 Pitkäkari, Iiläinen ja Ulko-Fantti	Raahen pohjoiset mannerrannat YK vuodelta 2003	maakunnallisesti arvokas	huomioitava alueen kaavaratkaisuissa
18. Ulko-Fantti 3	3 Pitkäkari, Iiläinen ja Ulko-Fantti	Raahen pohjoiset mannerrannat YK vuodelta 2003	paikallisesti arvokas	huomioitava alueen kaavaratkaisuissa
19. Jortaman verkko- ja kalamajat	3 Pitkäkari, Iiläinen ja Ulko-Fantti	Raahen pohjoiset mannerrannat YK vuodelta 2003	maakunnallisesti arvokas	huomioitava alueen kaavaratkaisuissa
20. Jortaman huvila	3 Pitkäkari, Iiläinen ja Ulko-Fantti	Raahen pohjoiset mannerrannat YK vuodelta 2003	paikallisesti arvokas	huomioitava alueen kaavaratkaisuissa
21. Ulko-Fantti 9	3 Pitkäkari, Iiläinen ja Ulko-Fantti	Raahen pohjoiset mannerrannat YK vuodelta 2003	paikallisesti arvokas	huomioitava alueen kaavaratkaisuissa
22. Aurion huvila	3 Pitkäkari, Iiläinen ja Ulko-Fantti	Raahen pohjoiset mannerrannat YK vuodelta 2003	maakunnallisesti arvokas	huomioitava alueen kaavaratkaisuissa

- Osa-alueet:**
- 1 Pikkulahti
 - 2 Kaupunginlahden ranta
 - 3 Pitkäkari, Iiläinen ja Ulkofantti

- Inventoidut aluekokonaisuudet:**
- A Maijanpauha
 - B Pitkäkari - Iiloinna
 - C Musta
 - D Iiläinen
 - E Ulko-Fantti

- Valtakunnallisesti arvokkaat kohteet
- Maakunnallisesti arvokkaat kohteet
- Paikallisesti arvokkaat kohteet
- Muut inventoidut kohteet

Kohdeluettelo:

- 1. Paloasema
- 2. Ruiskuhuone
- 3. Merimuseo
- 4. Raahen seminaari
- 5. Maijanpauha 30
- 6. Iiloinnan leirikeskus
- 7. Rantavaja (Iiloinna)
- 8. Pitkäkari 48
- 9. Pitkäkari 3
- 10. Pikkulahde rantapaviljonki
- 11. Iiläisenkuja 9
- 12. Peltomaan huvila
- 13. Ulkofantintie 82
- 14. Pursiseuran maja
- 15. Rautaruukin työntekijäin ammattiosasto ry:n huvila (200:n maja)
- 16. Saariahon huvila (Miilukankaan maja)
- 17. Pyhäniemen huvila
- 18. Ulkofantti 3
- 19. Jortaman verkko- ja kalamajat
- 20. Jortaman huvila
- 21. Ulkofantti 9
- 22. Aurion huvila